

STUDIJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU

Celje - skladišče

D-Per

214/1968

1119680292, 12

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

Leto XII.
12. 7. 1968
Št. 12

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

PONOSNI NA USPEHE

Razmišljanje pred praznikom celjske občine

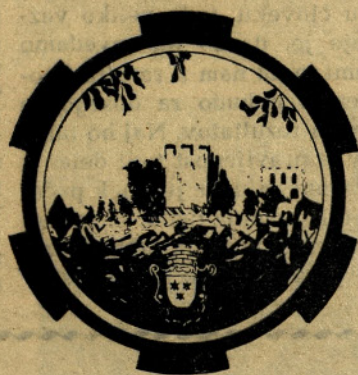
Pravzaprav smo ljudje čudni in v nas je mnogo različnih slabosti, toda ena je prav gotovo značilna za vse: radi kritiziramo, radi se ustavljamo ob napakah in slabostih našega dela, pri vsem tem pa zapiramo oči pred uspehi, ki smo jih dosegli. Še več, velikokrat jih ne vidimo — morda zato, ker živimo sredi njih. In prav zaradi tega je prav, da vsaj od časa do časa, ob različnih dogodkih, kot je tudi praznik celjske občine, pogledamo nazaj, da nam bo perspektiva jasnejša, da bomo na uspehih dela dobili nove moči za premagovanje in obvladanje prihodnjih nalog.

Zato naj bo vsaj danes napisanih nekaj besed na račun tistega, kar so ustvarili naši ljudje. Če bi hoteli vse te — oziroma vsaj najvažnejše — rezultate napisati na to stran lista, potem bi napravili veliko napako. Ta stran bi morala biti dolga vsaj triindvajset let, pisati bi jo morali začeti dosti prej, vsekakor pa tedaj, ko smo začeli pisati svojo zgodovino s puško in kladivom v roki.

Celje je v letih po vojni povsem spremenilo svojo zunanjo podobo, dobilo pa je tudi povsem drugačno notranjo fiziognomijo. Delavec, ustvarjalec dobrin, ni ostal le proizvajalec, marveč je postal tudi upravljalec. V tem je bistvo, v tem je začetek napredka in razvoja. V tem je bistvo uspehov! In če bi hoteli iz pisanega šopka naših svetov potegniti najzlahtnejšega, bi ga gotovo imenovali — samoupravljanje. Pripnimo si ga ponosno na prsi in bodimo ponosni, da ga imamo. Toda, kot vse ostale, je treba tudi ta cvet zalivati, dajati mu moramo nove moči, da bo rasel naprej in se razbohotil v vsem sijaju. To pa je naša in samo naša naloga.

Ugoden zemljepisni položaj mesta in občine, prometna lega, večdesetletna proizvodna tradicija in zgodovinski pogoji so osnovni razlog za hiter gospodarski razvoj tega območja. Prva industrijska podjetja so nastala v drugi polovici 19. stoletja, mnoga pa so mlada, kot je naša republika.

Osvoboditev in svetle perspektive socialističnega razvoja so bile močan zagon za obnovo in nadaljnjo rast gospodarstva. Leta 1947 smo s petletnim planom postavili prve materialne osnove za na-

daljnji razvoj gospodarstva, zlasti še industrije. Rekonstrukcija in kapitalna izgradnja sta prispevali, da smo že 1949. leta dosegli raven predvojne proizvodnje. V to obdobje sodi tudi začetek gradnje tovarne organskih barvil in lesno-industrijskega kombinata Savinja. S fuzioniranjem in postopnim večanjem proizvodnih kapacitet pa so iz

majhnih, v pretežni večini obrtnih obratov, nastala velika oziroma večja industrijska podjetja. Naštejmo jih vsaj nekaj: tovarna tehtnic LIBELA, industrija finomehaničnih izdelkov IFA, Klima, Avtoobnova, Zlatarna, Toper, Pohištvo itd.

Kot mnogokje drugje, tako smo tudi v Celju posvetili prva leta po vojni glavno pozornost razvoju industrije. Šlo je za utrditev in krepitev materialne osnove. Ker je bil ta razvoj v glavnem naslonjen na lokalna sredstva, so se v mestu kopičili težavni komunalni problemi. V primerjavi s predvojnimi stanjem se je število industrijskih podjetij v občini skoraj potrojilo, prav tako oziroma celo za nekaj več število zaposlenih v tej najvažnejši gospodarski panogi Celja. In še en podatek je, ki govori o silnem razmahu celjske industrije. Medtem ko je znašal njen družbeni bruto proizvod 1956. leta 211 milijonov novih dinarjev, se je že

(nadaljevanje na 2. strani)

Prva celjska četa

Prebivalci celjske občine praznujemo 20. julij kot naš borbeni praznik. To je spomin na tisti dan 1941. leta, ko je bila v gozdovih Resevne nad Sentjurjem ustanovljena prva partijska enota — Prva celjska četa.

Ceprav je njena aktivnost trajala komaj dober mesec, je v prvih dneh oborožene vstaje proti okupatorju zanetila iskro upora in pripomogla, da se je razplamtela v velik plamen, v vseljudsko borbo proti okupatorju.

Prva celjska četa je zrasla iz klica Komunistične

partije Jugoslavije po upor, nastala je kot posledica aktivnega dela Partije na celjskem območju.

Prva celjska četa je imela svoje zaledje v Celju in okolici, kjer je že v prvih dneh narodnoosvobodilnega boja nastalo nešteto javk in je partijsko organizacijo in Osvobodilno fronto vodil sekretar Tone Grčar.

Prva celjska četa je bila ustanovljena 20. julija 1941. leta v gozdu blizu Mulejeve domačije na Resevni. Njen prvi komandir je bil Franjo Vrunč-Buzdo.

V kroniki Prve celjske čete so poleg 20. julija pomembni še zlasti štirje datumi.

Cetrtega avgusta je bila prva sabotažna akcija borcev Prve celjske čete. Ta dan, nekaj minut po polnoči, je zagorel kozolec na Čatrovem posestvu v Bukovem žlaku. Tisto in naslednjo noč so se oglasili petelini na mnogih posestvih v Spodnji Savinjski dolini, sicer pa na tistih, ki so jih Nemci zaplenili, domačine pa izgnali.

Enajstega avgusta sta Franjo Vrunč in Peter Stante odšla proti Slivnici, da bi si ogledala položaj za napad na žandarmerijsko postajo. Padla sta v zasedo. Stante se je rešil. Vrunč pa so ujeli in ga štirinajst dni za tem ustrelili v Mariboru. Tako je četa izgubila svojega prvega komandirja.

Njen drugi komandir je postal Peter Stante. Borci so bili znova na pohodu. Umaknili so se na Javornik, v Langarjeve peči. Tu so jih 16. avgusta obkolili Nemci. Pri tem se je težko poškodoval Peter Stante. Del čete se je zatekel v bližino Dramelj, drugi del pa v Zvodno. Zaradi težkih poškodb je bil Peter Stante nekaj časa za akcijo nesposoben. Tako je prišel na to področje Vilč Slander, Slavkov brat in postal tretji komandir Prve celjske čete.

Prišel je 27. avgust. Po obračunu s komandirjem žandarmerijske postaje v Dolu pri Planini, so odšli v Sentrupert in se zatekli v Zavškovem mlin. Vmes je prišla izdaja. Nemci so mlin obkolili in ga zatem zažgali. To je bil zadnji boj Prve celjske čete. V Zavškovem mlinu je padlo oziroma zgorelo pet borcev.

Prva celjska četa je bila uničena, toda iskra upora, je gorela naprej.

PONOSNI NA USPEHE

Integracija bazične industrije

(Nadaljevanje s 1. strani)
1965. leta povzpel na 798, medtem ko bi naj 1970. leta znašal 1.280.000 dinarjev.

Značilnost industrije v naši občini je v tem, da deluje večje število starejših podjetij, iz tega tudi prioriteta naloga v generalni rekonstrukciji večine naših najpomembnejših industrijskih podjetij. Najvažnejše rekonstrukcije so prevzeli v štorski železarni, v naši tovarni in zlasti še v Cinkarni. V teh naporih pa ne zastajajo tudi drugi kolektivi, čeprav pretežni delež nosijo zlasti tri največja podjetja. Pri vsem tem ne kaže prezreti Aera, pa Etola, Zlatarne, Klime in IFE, Žične, Topra, Libele, LIK Savinje, Metke in drugih, ki iščejo v rekonstrukcijah, osvajanju nove proizvodnje, zboljšanju tehnoloških postopkov solidnejšo osnovo za svoje delo in uveljavljanje na trgu. Upajmo, da še nismo pozabili na razvoj in uspehe Emajlirke, na gradnjo in ureditev novih proizvodnih obratov, novega upravnega poslopja, zatem na elektroplavž v Štorah in začetek del pri gradnji nove Železarne. Cinkarna se je z novimi obrati razširila proti Čretu in je na pragu novih investicij pri gradnji tovarne titanovega belila in umetnih gnojil.

Klima, Libela, IFA so dobili povsem nove prostore in nič kolikokrat povečali proizvodnjo. Tudi Žična je na pragu novih investicij.

Značilne za kovinsko industrijo Celja so uspešne integracije. Uspeh, na katerega ni ponosen samo kolektiv, marveč vse Celje, je zabeležil Aero. Gre za nove proizvodne hale v Celju in za osvajanje nove proizvodnje. To velja tudi za ETOL, ki je postavil v Škofji vasi novo tovarno. Nova zlatarna ob Kersnikovi ulici že stoji. Izreden razmah je doživel lesno industrijski kombinat Savinja, da ne govorimo o vseh poslednjih prizadevanjih Metke, da v najkrajšem času premaga posledice dosedanjega počasnega

izvajanja rekonstrukcije. Novi in svetli so obrati Topra.

Še in še bi lahko naštevali in se ustavljali pri posameznih kolektivih in njihovih uspehih. Toda, naj bo za obuditev spomina dovolj.

V letih po vojni je tudi gradbeništvo doživljalo različne faze, pomembna pa je bila integracija gradbenih podjetij in nastanek industrijskega gradbenega podjetja Ingrad. Podobno velja za gozdarstvo in kmetijstvo.

Največji uspeh na področju terciarne dejavnosti prav gotovo beleži trgovina. Tu je prišlo do pomembnih centralizacij in novih gradenj. Pa tudi perspektiva je lepa. Trgovina se približuje potrošniku.

Tudi v gostinstvu smo pričali novim prizadevanjem. Integracije ali poslovna sodelovanja postajajo nujnost. To zlasti kaže primer hotela Celeia.

Obrt je sicer dosegla pomemben napredek, toda žal, še vedno primanjkujejo kapacitete za zadovoljitev vseh potreb.

Navzlic temu, da je zlasti industrija vlagala precejšnja sredstva v lastno modernizacijo in rekonstrukcijo, je šel razvoj družbenih služb in komunale po zadovoljivi poti. Naj pri tem spomnimo na nove šole. Kljub hudinjski, polulski, trgovski, tehnični, ekonomski, zatem šolam v Dobrni, Štorah itd., kapacitet še zmeraj primanjkuje. Podobno velja za otroške vzgojno varstvene ustanove. Na izrednem nivoju so tudi zdravstvene ustanove z novimi kapacitetami. Števil-

ne ceste so dobile asfaltno prevleko in čedalje manj je tistih, ki jim pravimo makadamske.

V Celju in okolici so nastala povsem nova naselja. Se spominjate, kakšna je bila podoba Otoka pred petnajstimi leti? Pa Lipe nad Štorami, Hudinje, Ostrožnega, Dolgega polja?

Tudi 1954. leta, ko je Celje prizadela katastrofalna poplava, ni tako daleč, da bi ne cenili izdatkov, ki so bili vloženi v regulacijo Savinje in njenih pritokov. Regulacijska dela pa so še v polnem teku. Ne ozirajte na to, lahko ugotovimo, da so se že dosedanja regulacijska dela nič kolikokrat obrestovala!

Kot rezultat razumevanja in skupnih naporov so tudi številni novi športni objekti. V ponos so nam atletski stadion, ljudsko kopališče, umetno drsališče in drugi objekti.

Tak je le bežen pregled po tistih kolektivih in tistih uspehih, ki smo jih dosegli v letih po vojni. Na sve to smo v resnici lahko ponosni. Kljub temu, da so bile želje in potrebe večje od možnosti za rešitev številnih vprašanj, bomo ponosni na to, kar imamo. Lahko jih pokažemo slehernemu človeku, toda veliko važneje je, da se jih zavedamo sami in da nam ti rezultati pomenijo pobudo za dosego še lepših rezultatov. Naj bo takšna pripravljenost tudi delež k praznovanju 20. julija, k počastitvi spomina tistih, ki so dali življenja zato, da lahko v miru gradimo našo bodočnost.

VKLJUČILA BO TUDI CELJSKO CINKARNO

Že v drugi polovici preteklega leta so se pričeli predstavniki šestih slovenskih podjetij bazične kemijske industrije pogovarjati o možnostih združitve teh podjetij.

Z integracijo bi bilo mogoče racionalizirati celotno proizvodnjo, kar bi seveda temeljilo na enotnem razvojnem načrtu za slovensko območje in na združenih finančnih sredstvih omenjenih podjetij. Podjetje bi zaposlovalo okoli 7.000 delavcev.

Po uvedbi novih pogojev gospodarjenja je bilo pričakovati, da se bo položaj bazične kemijske industrije izboljšal. Toda razdrobljenost proizvodnje, zastarelost osnovnih sredstev in tehnoloških procesov na eni strani ter liberaliziran uvoz in neustrezna carinska zaščita domačih proizvodov so bili tisti dejavniki, ki so negativno vplivali na gospodarski položaj teh podjetij.

Vesti iz komune

Podjetja bazične kemije (Belinka in Kemična tovarna iz Ljubljane, celjska Cinkarna, Tovarna dušika iz Ruš, Tovarna glinice in aluminija iz Kidričevega in Kemična tovarna iz Hrastnika) so začela iskati možnosti za rešitev tega perečega problema. Ustanovili so komisije, ki naj bi preanalizirale sedanje stanje in nadaljnje možnosti na gospodarskem, tehničnem in razvojnem področju. Celotno zbrano gradivo bo proučila posebna komisija, ki bo pripravila elaborat o združitvi omenjenih podjetij. Ko bo gradivo pripravljeno, bodo z njim seznanjeni vsi zaposleni v omenjenih delovnih organizacijah, nakar bodo z referendumom odločali o integraciji.

Ob prazniku naše komune
želimo vsem občanom
obilo uspehov

XIV. MLADINSKE IGRE BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Celje 30. 6. Pokrovitelj iger je bila naša tovarna – Igre je svečano otvoril predsednik upravnega odbora naše tovarne Franc Berginc. V treh dneh so se udeleženci iger srečali na mnogih razgovorih in tekmovanjih. Zabavno-kviz oddajo v gledališču je posnela tudi televizija. Igre je na veliki zabavi na Petričku uradno zaključil Slavko Vizjak predsednik delavskega sveta naše tovarne.

Franc Berginc otvarja letošnje igre...

Tri dni je bilo Celje pravo jugoslovansko mesto. V njem se je zbralo 320 udeležencev iger Bratstva in enotnosti iz Ohrida, Vinkovcev, Tuzle, Zrenjanina, Titograda in Celja. Igre ki so bile to leto štirinajste po vrsti, so se začele leta 1954, na pobudo mladih iz Zrenjanina. Vsako leto se mladi iz teh šestih mest zberejo v drugem mestu (drugi republiki) in se srečujejo na tekmovanjih in razgovorih.

Mladi so prinesli v Celje v teh dneh mnogo veselja. Pridružili so se jim tudi Celjani, ki so se v velikem številu udeleževali tekmovanj in zabavnih prireditev. Res ti trije dnevi so uresničili geslo iger: Bratstvo in enotnost. Čudovit je bil pogled na otvoritev iger, ko so vsi udeleženci zaplesali skupaj kozaračko kolo pred muzejem revolucije, avion pa je spuščal letake in žoge pokrovitelja iger. To je bilo enkratno doživetje, ki se je stopnjevalo od dneva do dneva. Prav tako kot otvoritev je bil impozanten tudi zaključek na Gričku. Improviziran oder v objemu hrastov in jablan ni motil nastopajočih in gledalcev, da bi pokazali vse, kar znajo. Navdušeno ploskanje

se je kmalu prelilo v delirij navdušenja. Toda to navdušenje so prekinile besede: »Igre so končane.« Prehitro so minili dnevi veselja. Ekipe so se počasi poslavljalje. Marsikatera solza je padla na pohojeno travo Petrička in na vroči asfalt celjskih ulic. Toda vedno je tako, lepi dnevi minejo hitro. Bilo pa jih je ravno toliko, da je Makedonec spoznal Celjanko, Titograjčanka fanta iz Tuzle, deklica iz Zrenjanina je našla prijateljico v udeležbi iz Vinkovcev. Res težko je slovo od prijateljev in znancev, s katerimi si se srečal na tekmovanjih, razgovorih in na plesu, ter z njimi praznoval zmage in sočustvoval takrat, ko jih je sreča zapustila. Hitro so minili dnevi, hitro bodo minili tudi meseci, ki nas ločijo od naslednjih iger – v Ohridu.

Kaj lahko rečemo o igrah sedaj, ko so končane in, ko so vsi udeleženci že doma?

Igre so uspele! Ves čas iger je trajalo pravo delovno vzdušje. Mladi samoupravljalci so se pogovarjali o samoupravljanju v naši tovarni, v štorski Zelezarni in Topru. Od povsod so prišli zadovoljni, saj so jim čla-

Kozaračko kolo v Muzeju revolucije so zaplesali vsi skupaj

ni kolektivov povedali tisto, kar jih zanima. Nekateri so v teh razgovorih našli vprašanja, ki jih bodo skušali doma rešiti. Mladinci so se pogovarjali tudi o mladinskem tisku, ki po njihovem, ne daje tistega, kar mladi pričakujejo.

Mnogo bi še lahko govorili o igrah, vendar ni prostora in tudi težko je napisati vse, kar je bilo v teh treh dneh. Za konec bi rad zapisal samo misli dveh udeležencev; novinarja iz Titograda, ki je dejal: »Hvala vam tovariši, presenetili ste nas z organizacijo, ti dnevi nam bodo ostali vedno v spominu.« Knji-

govodkinja iz Vinkovcev pa je dejala: »Presenečena sem bila nad sprejemom v tovarni EMO. Mnogo sem slišala o tej tovarni, toda niti v sanjah si nisem predstavljala, da je tovarna EMO tako velika in da so v njej tako gostoljubni ljudje. Zelela bi, da bi se ta tovarna tako razvijala še naprej in da bi ljudje v njej vedno ostali tako gostoljubni.«

To sta bili dve misli, ki pa samo delno kažeta zadovoljstvo udeležencev iger. Veseli smo lahko, da so igre uspele in da smo bili pokrovitelji teh iger. Fotografije in tekst: M. Brecl

Udeleženci letošnjih iger Bratstva in enotnosti ob otvoritvi – v objektiv nismo »ujeli« Titograjčanov

KAKO DELAMO IN GOSPODARIMO

- Prvo polletje 1968 je minilo in kot že v prejšnjih mesecih ugotovljeno nedoseganje planskih nalog na vseh področjih
- proizvodnje kot tudi realizacije in izvoza, v mesecu juniju ni bilo izboljšanja.

	I-V	VI	I-VI
Plan vrednostne proizvodnje	90 %	93 %	90 %
Količinski plan proizvodnje	87 %	88 %	87 %
Plan fakturirane realizacije	89 %	83 %	87 %
Plan izvoza v \$	96 %	92 %	95 %

V primerjavi s pokazatelji v istem obdobju v preteklem letu je vrednostna proizvodnja višja za 15 %, količinska za 2 %, realizacija za 8 %, vendar v glavnem zaradi tega, ker je v letu 1968 všteta proizvodnja obrata Bistrica. Tudi izvozne naloge smo v \$ dosegli komaj 87 % izvoza I. polletja 1967.

Ob koncu meseca junija je bilo zaposleno v našem podjetju 3795 oseb. Od tega v obratu Celje 3384 oseb, v obratu Kruševac 51 oseb, v obratu Bistrica 360 oseb, katerim je bilo izplačano skupno za pet mesecev 24,813.000 din, za mesec junij pa predvidevamo izplačilo ca. 4.700.000 din. Povprečno doseganje obračunskih postavk znaša za 5 mesecev 170 za mesec junij predvidevamo 166.

Poletno povprečje bo znašalo 170, kar je za ca. 4 % več kot v I. polletju 1967.

Povprečni osebni dohodek za 200 ur znaša za prvih pet mesecev 1968 298 din, vključujoč malico in ostale izdatke pa 884 din.

Zaloge materiala so se izredno znižale, zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in izdelkov pa rastejo, kar vpliva negativno na likvidnost podjetja.

Prav tako so tudi terjatve še vedno visoke (33,831.000 din) ob koncu meseca junija.

Porast terjatev rezultira iz izredno poslabšanega priliva na žiro račun, dajanja daljših plačilnih rokov in posledic kliringa.

Obveznosti do dobaviteljev so za eno tretjino manjše od terjatev.

Dobaviteljem dolgujemo priлично visoke zneske, kar povzroča nenehne urgence, delno pa že dostavljajo akceptne naloge, da si zagotovijo izplačila v pogodbenih rokih.

Delitev dohodka, ki je bila izvršena za obdobje I-V/1968, tudi še vnaprej, z ozirom na visok nivo terjatev in porast zaloge izdelkov, ni ugodna.

Celotni dohodek plačane realizacije je bil v primerjavi s planom dosežen samo 86,4 odstotno, doseženi neto skladi pa 111 odstotno. Neto skladi za pet mesecev sicer pokrivajo minimalne sklade po našem pravilniku, so pa še izredno nizki in ne dajejo mnogo upanja, da bomo z njimi pokrivali že doslej sprejete obveznosti v zvezi z investicijsko

izgradnjo, stanovanjsko izgradnjo in drugimi potrebami sklada skupne porabe.

Pri taki situaciji pa nam tudi ni upati, da bi si ustvarili zadostna sredstva lastnega kapitala za normalno obratovanje.

Neto skladi so proti prvim petim mesecem preteklega leta doseženi samo 55,6 odstotno, kar dokazuje, da se je finančni položaj dokaj poslabšal.

Delitveno razmerje med osebnimi dohodki in skladi je za 5 mesecev 87:13 in je slabše od leta 1967.

Tudi rentabilnost poslovanja je proti rentabilnosti v istem ob-

dobju leta 1967 slabša, to velja tudi za ekonomičnost poslovanja, ki se giblje v višini leta 1967, pri tem pa je omeniti, da pa so režijski stroški napram družbenemu planu leta 1968 za 6 odstotka višji.

Produktivnost računana na doseženo količinsko in vrednostno proizvodnjo je v primerjavi z letom 1967 še vedno slabša, tudi dohodka na enega zaposlenega ustvarjamo dosti manj, kot v letu 1967.

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je podjetje v prvem polletju 1968 gospodarilo slabše od leta 1967, kar bo imelo določen vpliv na sklade prvega polletja in verjetno tudi na letni rezultat.

Računamo da bodo polletni meseci julij in avgust tako glede proizvodnje, kot tudi glede realizacije slabši od predvidevanja po družbenem planu, in da nam bo izpad I. polletja in poletnih mesecev izredno težko nadoknadi v preostalem delu leta.

Skrb celotnega kolektiva naj bi bila, da z vsemi možnimi pri-

zadevanji, tako fizičnih kot umskih delavcev, poskušamo zamujeno vsaj delno nadoknaditi, pri tem pa bodo potrebni ukrepi ne samo v smeri proizvodnje, temveč tudi v smeri realizacije in osvajanja tržišča tudi na tistih področjih, kjer nas je bilo doslej manj občutiti.

Potrebno pa bo predvsem izboljšati kvaliteto naših izdelkov, izboljšati asortiman in ga prilagoditi zahtevam tržišča, trgu pa nuditi tudi nove in moderne proizvode, s katerimi bi lahko na tržišču uspešno konkurirali drugim sorodnim podjetjem.

O rezultatih poslovanja I. polletja bodo morali razpravljati organi upravljanja, takoj po sestavi periodičnega obračuna za I. polletje ko bo znana tudi delitev dohodka I. polletja 1968 in ko bo s tem izdelan prvi letošnji družbeni obračun, ki pa bo pokazal v primerjavi z drugimi podjetji, kje je v letošnjem letu naše mesto. V lanskem letu smo vsekakor bili skoraj na vrhu lestvice, kje pa smo letos?

Viktor Pilih

NALOGE PRAVEMU NASLOVNIKU?!

Odgovornost in planska disciplina

Svet poslovne enote upravno administrativnih služb se je doslej sestel štirikrat. 3. seja sveta je trajala več ur, saj so se člani sveta in navzoči odgovorni ljudje lotili vprašanja izpolnjevanja plana, in s tem v zvezi vprašanja sortimenta in planske discipline. Da so za podjetje tako pomembna vprašanja reševali na svetu te poslovne enote tako prizadeto in je takšno vprašanje prišlo na dnevni red tega organa prej kot na dnevni red sej osrednjih organov upravljanja v podjetju pa je utemeljil vodja poslovne enote Rafko Čelik, ko je dejal: »V svetu smo zastopniki vseh služb v tovarni, ki so odgovorne za izpolnjevanje plana in če kaj ne gre tako kot bi moralo, smo tu zbrani prav vsi, ki lahko kaj spremenimo.«

Večurna razprava o vprašanju izpolnjevanja plana, o operativnih planih in sortimentu, o planski disciplini, sodelovanju med sektorji in službami, odgovornosti, o nujnosti izgradnje skladišč, prodaji, analizi trga, visokih terjatev, previsokem številu nadur, neelastičnosti je pripeljala že na 3. seji do stališč, ki jih oblikujemo lahko takole:

- proizvodnjo je treba bolj prilagoditi potrebam trga;
- rešiti moramo tehniko nedokončanih razpisov ob koncu meseca;
- operativni plani morajo biti znani prej, prilagojeni zahtevam prodajne službe in iz-

voza na eni strani in zmogljivostim v proizvodnji na drugi strani, ko pa se strokovne službe enkrat domenijo za pla — ta mora obveljati in ga proizvodnja tudi mora tako izpolniti kot so planske postavke;

— za prodajo je treba zagotoviti proizvodnjo novih izdelkov, ki jih tržišče rabi (primer proizvodnje pomivalnih omaric in korit iz nerjavne pločevine — čeprav jih lahko prodajamo, nismo v zadnjih dveh mesecih naredili niti komada);

— kvaliteto izdelkov za izvoz moramo obvladati tako, da ne bo treba razpisati večkratne predvidene končne izvozne količine;

— organizacijsko rešiti vprašanje prodaje in povezavo prodaja — nabava;

— zagotoviti pa moramo tudi sodelovanje med službami in sektorji tako, da bodo dogovori obveljali, da bodo stiki čim bolj neposredni in da bodo službe sodelovale — le v sodelovanju strokovnjakov bodo te službe uspešne, preko njih pa bomo uspeli vsi v tovarni.

Svet poslovne enote se je na 4. seji sestel, ko so bili znani prvi rezultati poslovanja v juniju in za polletje. Ti rezultati — objavljamo jih na tej strani pod naslovom Kako smo poslovali in gospodarili — pa kažejo, da smo pokrili le minimalna sredstva za sklade, da je položaj težaven in tako je na osnovi vseh teh dejavnikov ugotovljeno, da so osebni dohodki za vse službe za junij izredno nizki, medtem ko so proizvodni obrati delno le izpolnjevali planske naloge vsaj kar zadeva količino.

Dejstvo je, da je razprava na 3. seji pokazala, da so se člani kolektiva poslovne enote uprave in administrativnih služb že sredi meseca zavedali, da bo za boljše rezultate treba ukrepati. Epilog razpravi je bila že nekaj dni kasneje 4. seja sveta, toda tokrat so bili že plat zvo-

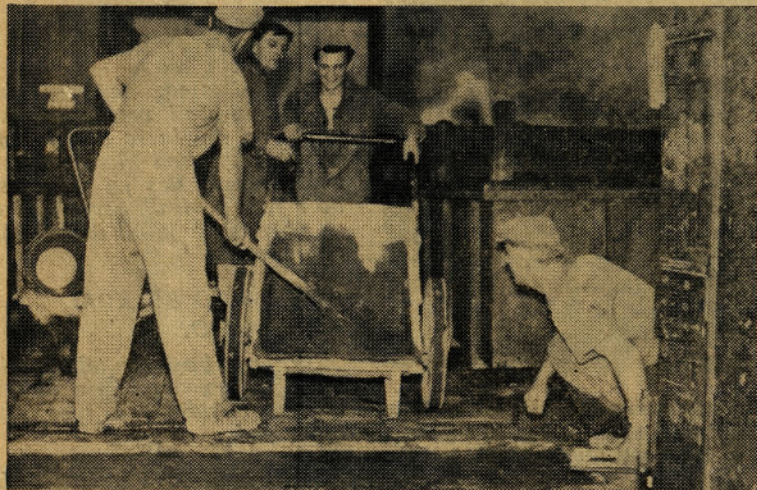
E. O.

Poti v predelovalnici kovin

Ko greš skozi emajlirnico se nudi prav lep razgled v predelovalnico kovin, kako raznovrstni stroji nenehno pojo svojo pesem ob pridnih rokah delavcev. Vozički se polnijo s posodo različnih oblik in velikosti in delavci

Res je po prvi etapi rekonstrukcije tovarne dobil obrat novo halo, električno instalacijo z moderno razsvetlavo, stroji so bili postavljeni v liniji, tla so bila dvignjena na nivo emajlirnice in tudi asfaltirana in marsi-

ljeno maso strgati in zopet je bilo za nekaj časa malo bolje. Po večkratnem čiščenju tal je že na nekaterih mestih zmanjkalo asfalta in prišli smo do betonske podlage. Pod bremeni vozičkov se je začel luščiti beton in nastajajo jamice, kar še posebej otežkoča transport. Dosti se je govorilo o sodobnem transportu, tekočih trakovih, pretoku materiala in še marsikaj, ampak na žalost našemu transporterju to ni v pomoč. Mislim, da je nujno treba urediti transport in urediti tla v surovinskem obratu, dokler so še samo jamice. Vsi, ki se vozimo s prevoznimi sredstvi, dobro vemo kaj je lepa dobra in kaj jamasta cesta. Tako vedo tudi naši transporterji, ko morajo ročno potiskati polne vozove po takih poteh.

Pri letošnjem julijskem remontu so se zidarji lotili tudi tovarniških cest skozi obrate. Je kaj boljše?

jih prevažajo na določena mesta za nadaljno predelavo. Ko te pa pot zanese v obrat mimo stiskalnic, postane hoja vse težja in utrudljivejša, kakor da te nekaj vleče k tlom.

kaj se je še spremenilo. Vse je bilo lepo, dokler se ni začel topiti asfalt. Kolesa vozičkov so se začela vrteti počasneje in vedno več truda je bilo treba vložiti za prevoz posode. Začeli smo top-

Uspeh dopisne osemletke v EMO

V šolskem letu 1967/68 se je vpisalo v dopisno osemletko 41 slušateljcev; v prvo stopnjo 17 in v drugo 24 slušateljcev. Iz prve in druge stopnje je izstopilo po 5 slušateljcev, tako da je na koncu šolskega leta ostalo 31 aktivnih.

Iz uspeha slušateljcev, ki je zelo dober, vidimo, da želi večina naših ljudi doseči popolno osnovno izobrazbo. V rednem roku, to je do junija, je v prvi stopnji položilo vse izpite 8 kandidatov, to je 66,7% in v drugi stopnji 8 kandidatov, to je 42,1%. Večina ostalih kandidatov, ki niso položili vseh izpitov, mora v jesenskem roku položiti še po dva ali tri izpite.

Vsem slušateljem lahko iskreno čestitamo. Vsakodnevne skrbi in služba, ki je večinoma v vseh izmenah, jim niso bile zapreka pri dosegu njihovega cilja. Z mnogo volje in z vztrajnostjo so dosegli ali pa bodo dosegli izobrazbo, ki jo zahteva njihovo delovno mesto. S končano osnovno izobrazbo se bodo lahko prijavljali na novo ustanovljena zahtevnejša delovna mesta ali zasedli delovna mesta tistih, ki se bodo morali umakniti zaradi nezadostne izobrazbe.

Da bodo slušatelji dosegli v tako kratkem času popolno osnovno izobrazbo je velika pridobitev tudi za podjetje. Na delovnih mestih bodo ostali ljudje z veliko prakse, katerim pa je dosedaj manjkala samo šolska izobrazba. Za uspeh se moramo zahvaliti tudi »Dopisni delavski univerzi« v Ljubljani, ki je nudila predavanja in izpitne roke po želji slušateljcev. Veliko razumevanje za slušatelje so pokazali tudi vodilni v podjetju in izobraževalni oddelek. Slušateljem se je nudila pomoč pri študiju in razne zamenjave na delovnih mestih. Žrtve — velike in majhne — slušateljcev pa tudi organizatorjev so se izplačale, saj je uspeh očiten. Upamo da bo tudi šolsko leto 1968/69 plodno, na novo vpisanim slušateljem pa želimo mnogo uspehov.

Jože Černelč

Naročali bomo le vsak tretji dan

Pred letom dni smo poročali o novi moderni kuhinji za pravo hladnega obroka, ki smo jo zgradili pri Lebiču. V enem letu odkar dobivamo hladen obrok prek ceste so mnogi spregovorili marsikatero pikro na račun kuhinje. Vprašujemo se ali je kuhinja res tako sodobna kot smo pisali v preteklem letu? Mogoče je kuhinja res sodobna, samo inventar in prostori ob njej ne dajejo takega videza. Ker smo prejšnji teden slišali, da so nekateri delavci dobili pokvarjene klobase in da so jih nekaj deset kilogramov odpeljali z viličarjem, smo hoteli dobiti podatke iz prve roke. Za mnenje smo vprašali Maksa KOROŠCA, vodjo splošne službe. Maks KOROŠEC je dejal: »Neosnovane so govorice, da so se salame pokvarile pri nas. Kriv je dobavitelj »Venec« Novi Sad. Salame, ki so bile pokvarjene, so bile tirolke z črnim olupkom. Za te salame pa je znano, da so izdelane iz najboljših vrst mesa, kar za te ne bi mogli trditi. Edina težava pa je v tem, da te salame niso obstojne, ampak se začno kvariti kmalu zatem, ko so razrezane in zavite. Reš pa je, da ljudje v nočni izmeni ne bi dobili takšne malice, če bi bila tista, ki je malico zavijala bolj pozorna.«

ZAKAJ JE DO TEGA PRISLO?

Zaradi tega, ker nimamo predpisanih hladilnih naprav in primerne prostora za skladiščenje.

(nadaljevanje na 6. strani)

V OBRATU VII — ZAČASNA UPRAVA

Že na seji upravnega odbora, ki je za sanacijo položaja v Tobiju sprejel ostre ukrepe, je predsednik delavskega sveta Slavko Vizjak zagotovil, da bodo člani sveta na svoji seji vsekakor odobrili tako ostro ukrepanje, saj si od takega načina dela lahko najhitreje obetamo uspehe. Ko je pred dnevi delavski svet rešetal ukrepe za sanacijo položaja v obratu VII. pa je bilo stanje že nekoliko drugačno...

Člani delavskega sveta so se vsakega vprašanja, ki je zadevalo obrat VII. lotili prizadeto in prerešali vse možnosti, da bi sedanji položaj pripeljali s slepega tira čimmanj boleče za kolektiv obrata VII. Glavni direktor in pomočnik glavnega direktorja sta pred dnevi — po 3. seji delavskega sveta in še predno je ta organ dan kasneje o Tobiju na podaljškem seji glasoval — odšla še enkrat v EM, kjer se je pokazalo, da je podpis pogodbe z EM le še formalnost. Novi vtisi pa so narekovali nekoliko drugače oblikovane sklepe, kot jih je upravni odbor predlagal predno je bil jasen nov položaj. Zato je delavski svet sklepe, ki zadevajo obrat VII. potrdil takole:

— v obrat VII. se za sanacijo položaja ne sme prenesti proizvodnje nobene izdelka matične tovarne, če za to delovno skupino ni predvidena proizvodnja drugega izdelka, ki bi zagotavljal enak zaslužek in bi uspel tudi na tržišču;

— obrat VII. Bistrica dobi za pol leta začasno upravo, začasnega upravitelja predlaga upravni odbor delavskemu svetu.

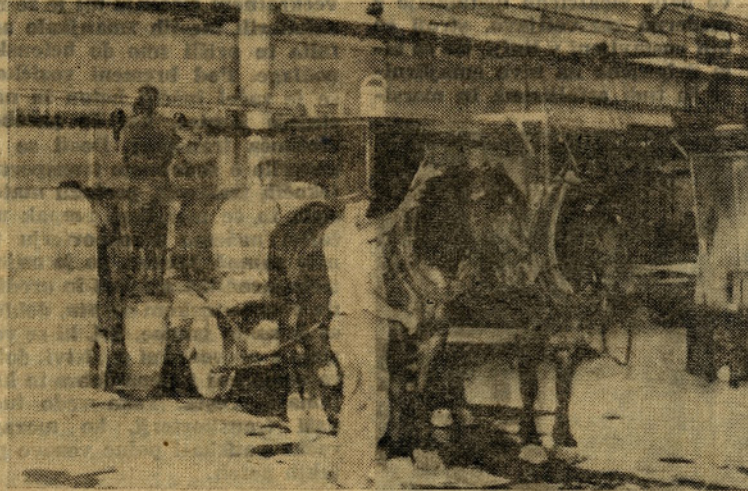
Vsi drugi predlogi z ozikom na obrat VII. kot jih je predlagal upravni odbor delavskemu svetu so brez pridržka sprejeti (objavili smo jih v prejšnji — 11. številki Emajlirca na prvi strani pod naslovom Srednje poti ni).

E. O.

Od 4. do 7. julija je bil remont **NAROČALI BOMO LE VSAK TRETJI DAN**

Remont na električni konti peči v emajlirnici – zato spet greje v teh vročih dneh

Pri odvozu odpadnih surovin in vod so pomagali – kot sami vidite – tudi stroji z oznako moči – 1 KM. Miroljuben prizor, ki pa malo spominja na prejšnja desetletja, je iz emajlirnice 5. julija letos

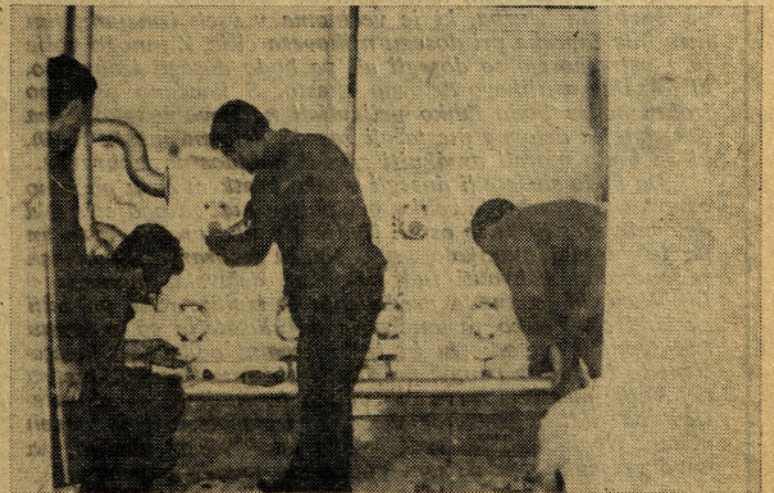
V radiatorskem oddelku je v času praznikov opravljal obvezen remont tudi tovariš Mlakar

Takole izgleda »praznično vzdušje« v vzdrževalnem oddelku – toda saj vsi vemo, brez popravil res ne gre

Popravilo kotla za pocinkanje

Popravilo žarilne peči v obratu IV

(nadaljevanje s 5. strani)

ALI STE POTEM KAJ UKRENILI?

Sklenili smo, da bomo od sedaj naročali mesne izdelke vsake tri dni in se bomo izognili nabavi vseh hitro pokvarljivih stvari. Res pa je, da se bo s tem povišala cena hladnega obroka, ki je bil doslej najcenejši.

SE BO TO ŠE KDAJ PONOVILO?

Ne, ker bomo v teh vročih dneh do konca poletja nabavljali samo izdelke, ki niso tako občutljivi.

LANSKO LETO SMO PISALI O MODERNI KUHINJI. KAJ VI O NJEJ MISLITE PO ENEM LETU?

Pripravili smo kuhinjo, ki odgovarja sanitarnim predpisom. Vendar naprej nismo prišli. Nimamo potrebnega inventarja (DELOVNE MIŽE). Imamo neprimerno skladišče, brez hladilnih naprav, ki pa so nujne za tak prostor. Prostor, v katerem imamo skladišče, ni niti dovolj zračen, saj ga zračni samo najnujnejši ventilator.

Končala sva kratek pogovor. Menim, da niso vedno utemeljene obtožbe na račun kuhinje. Marsikaj bomo morali s skupnimi močmi še urediti, šele potem bomo lahko kritični. Dokler pa kuhinja s stranskimi prostori res ne bo vsaj sodobno hlajena, bomo mogoče še kdaj dobili malico, po kateri nam bo zavrela kri.

Milan Brecl

PRAVILNIK

o požarni varnosti

V »EMO« CELJE

emajlirnici, metalni industriji
in orodjarni - ki ga je
1. 7. 1968 na 3. redni seji
osvojil delavski svet

PRAVILNIK
o požarni varnosti
V »EMO« CELJE

osvoji delavski svet
1. 7. 1968 na 3. redni seji
in obratni - ki ga je
enajstnici, metala industriji

I.

UVODNE DOLOČBE

Čl. 1

Ta pravilnik predpisuje ukrepe in določa obveznosti, ki jih pogojujejo potrebe, da se varujejo človeška življenja in splošno ljudsko premoženje pred požarom in drugimi elementarnimi nesrečami in se podvzamejo potrebni ukrepi za odstranitev vzrokov požarov, za gašenje nastalega požara ter za prvo pomoč pri odstranjevanju posledic, ki nastanejo ob elementarnih nezugadah.

Čl. 2

Preventivne ukrepe požarno-varnostne službe, gašenja nastalega požara in pomoč pri odstranjevanju posledic elementarnih nezugodah morajo izvajati vsi stalno ali začasno zaposleni delavci in uslužbenci v podjetju. Komandir IGD ali vodja gasilske službe zahteva od glavnega direktorja, dežurnega tehnika ali druge vodilne osebe, da h gašenju požara, oziroma odstranjevanju posledic elementarne nezugode, po potrebi odredi enote civilne zaščite ali pa tudi vse člane kolektiva. V takem primeru so vsi člani civilne zaščite, kot tudi ostali člani kolektiva podrejeni poveljniku IGD. Brez ozira na delovni čas, morajo ostati v podjetju dokler je to potrebno, oziroma jim tega ne dovoli zgoraj omenjena oseba, da lahko zapustijo podjetje. V primeru, da se po tej določbi ne ravnajo, odgovarjajo disciplinsko in kazensko.

Za takšno organizacijo požarno-varnostne službe, ki zagotavlja uspešnost potrebnih akcij pri požaru in elementarnih nezugadah, je odgovoren glavni direktor.

II.

UKREPI IN VARNOST PRED POŽAROM

Čl. 3

Z ustreznimi ukrepi je preprečiti nastanek požara, oziroma že nastali požar lokalizirati. Obratovodje morajo imeti organizirano enoto za prvo pomoč pri požaru in voditi stalno evidenco o požarno-varnostnih napravah.

Vse naloge v zvezi s požarno varnostjo morajo biti opravljene takoj.

Čl. 4

Ukrepe za varnost pred požarom ugotovijo in odredijo na osnovi komisijskega

požarno-varnostnega pregleda. Komisijski požarno-varnostni pregled mora opraviti komisija, ki jo imenuje DS, vsaj dvakrat letno, enkrat letno pa komisija, ki jo sestavljajo strokovnjaki izven podjetja.

Vse gasilske naprave morajo pregledati gasilski strokovnjaki podjetja vsake tri mesece in o pregledih voditi evidenčne liste. O vseh pregledih morajo napraviti zapisnik.

Čl. 5

V podjetju mora biti gasilska enota. Pravila o notranji ureditvi in delu te industrijske gasilske enote so sestavni del tega pravilnika.

Čl. 6

Industrijska gasilska enota mora imeti najmanj 50 operativnih članov in ustrezno orodišče.

Čl. 7

Uprava podjetja mora skrbeti, da je za hitro ukrepanje v primeru požarne ali elementarne nevarnosti dosegljivih vsaj dvajset operativnih članov IGD. Dežurni tehnik, dežurni ključavničar in dežurni električar morajo biti stalno v podjetju, ker je njihova navzočnost nujno potrebna tudi pri gasilskih akcijah.

Čl. 8

Nabavo potrebnih gasilskih naprav, pripomočkov in orodja predlaga upravni odbor gasilskega društva v potrditev službe, ki jih nato posreduje upravnemu odboru podjetja.

Čl. 9

Podjetje mora imeti notranje in zunanje alarmne naprave in telefonske zveze.

Čl. 10

Splošna služba mora skrbeti, da so na zalogi gasilski pripomočki v zadostni količini, to je voda in druga sredstva za gašenje kot kemična sredstva in podobno.

Čl. 11

V podjetju mora biti uvedena gasilska dežurna služba. Podnevi morata biti hkrati dežurna najmanj dva gasilca, ponoči pa najmanj štirje gasilci. V posebnih primerih, kjer to narekuje požarna varnost, je potrebno najmanjše število dežurnih gasilcev po potrebi povišati, dokler ta poseben primer obstaja, kar določa referent za požarno varnost.

Čl. 12

Gasilska operativna enota mora imeti izdelan takšen operativni načrt v več variantah za pravilno gašenje požara.

Čl. 13

UO IGD mora preko uprave podjetja oziroma izobraževalnega centra skrbeti za strokovno požarno-varnostno izobrazbo tistih oseb, ki so zaposlene na delovnih mestih, kjer je večja požarna nevarnost, torej vseh vodilnih oseb podjetja in oseb, odgovornih po požarnem redu.

Čl. 14

Celotno področje podjetja je razdeljeno v rajone z ozirom na stopnjo in značaj požarne nevarnosti.

Za vsak posamezni rajon morajo biti izdelana določila, ki zajemajo vse potrebne ukrepe z ozirom na požarno-varnostno preventivo. Razdelitev podjetja na rajone je razvidna iz tehnične priloge, ki je sestavni del tega pravilnika.

Čl. 15

Določila za posamezne požarno-varnostne rajone morajo upoštevati zakonska določila in tehnična pravilo o:

1. električnih napravah in instalacijah
2. parovodih
3. plinovodih
4. kanalizaciji
5. dimnikih
6. strelovodih
7. odvozu in odlaganju ogorkov
8. ravnanju s hitrovnetljivimi in eksplozivnimi snovmi
9. uporabi odprtih ognjev, električnih peči in kuhalnikov
10. varjenju
11. čiščenju prostorov in strojev, odlaganju odpadkov in smeti (posebno samo-vnetljivih)
12. gasilskih naprav in pripomočkov
13. prehodih in izhodih

Čl. 16

V vsakem oddelku morajo biti na vidnem mestu nabite skice tega oddelka z vrisanimi znaki, kje so gasilske naprave in

pripomočki, važnejše naprave, elementi instalacij, posebno požarno-varnostna mesta ter vsi izhodi na prosto in v sosednje prostore.

Čl. 17

Pri upravi podjetja, pri osebni in tovarni vratarnici in v gasilskem domu, mora biti na lahko dosegljiv način shranjena skica celega podjetja, na kateri so označeni glavni elementi važni za požarno-varnost podjetja. Poleg tega mora biti pri osebni in tovarni vratarnici, telefonistu, gasilskem orodišču in glavnih vodilnih osebah seznan najvažnejših telefonskih številki in vpisan način postopka javljanja požara.

Pri osebni vratarnici morajo biti ključi vseh prostorov, kadar so ti zaklenjeni.

Čl. 18

V vsakem oddelku mora biti izobešen požarni red, ki zaposlene v tem oddelku seznanja o požarno-varnostnih ukrepih, ki naj jih opravijo na svojem delovnem mestu v delovnem času in v primeru požara ali nesreče.

Čl. 19

Mesta, kjer so gasilske naprave in pripomočki, morajo biti vidno označena s posebno določenimi znaki, oziroma napisi. Poleg njih morajo biti navodila o njihovi uporabi.

III.

UKREPI OB IZBRUHU POŽARA

Čl. 20

Če nastane kjerkoli v obratu požar, mora tisti, ki požar prvi opazi, takoj z vsemi razpoložljivimi sredstvi požar gasiti, obenem pa poklicati najbližjega sodelavca, da javi požar po telefonu na številko 344, drugega najbližjega sodelavca pa mora poslati po najkrajši poti, da o požaru ustmeno javi dežurnemu gasilcu v gasilskem domu.

Čl. 21

O nastalem požaru je treba nemudoma obvestiti:

- gasilsko dežurno službo
- tehnično dežurno službo

Način javljanja požara po telefonu ali ustmeno je naslednji:

- tisti, ki javlja požar po telefonu ali ustmeno, mora povedati svoje ime in priimek ter kraj kje gori;
- tisti, ki javi požar dežurnemu gasilcu ustmeno, pove svoje ime in priimek ter kraj kje gori;

Čl. 22

Delavec ali uslužbenec, ki odgovarja za požarno varnost na tistem strokovnem mestu, kjer gori, mora biti nemudoma na mestu požara in gasiti z vsemi razpoložljivimi sredstvi, obenem pa posredovati navzočim potrebna strokovna navodila ter prevzeti vodstvo pri gašenju do prihoda gasilskega poveljnika, dežurnega tehnika ali kakega drugega vodilnega uslužbenca.

Čl. 23

Po prejemu obvestila o nastalem požaru, mora dati dežurni gasilec takoj interni alarm in takoj obvestiti po direktni liniji Zavod za požarno varnost v Celju. Telefoniist ali informator pa obvesti:

- glavnega direktorja
- pomočnika glavnega direktorja
- referenta za požarno varnost
- direktorja sektorja priprave proizvodnje
- vodjo vzdrževalne službe in energetske oskrbe
- vodjo strojnega oddelka (ključav. delavnica)

+ obratovodjo prizadetega obrata

– vodjo kadrovske in splošne službe

Če posameznih vodij ne more dobiti, obvesti njihove namestnike.

Čl. 24

Dežurni gasilec ne sme zapustiti svojega delovnega mesta, dokler ni predal svoje službe drugemu s potrebnimi podatki o požaru.

Dežurni gasilec mora o položaju obvestiti poveljnika ali njegovega namestnika, ko prideta na zborna mesto v gasilski prostor.

Čl. 25

Interni požarni alarm je znak z notranjimi sirenami oziroma zvonci in sicer 3-krat po 10 sekund v presledkih 3 sekunde. Ob danem notranjem ali zunanjem alarmu je dolžnost vsakega, da odloži telefonsko slušalko in prekine vse zunanje in notranje telefonske pogovore, da bi bile vse linije na voljo gasilski varnostni službi.

V primeru odsotnosti telefonista opravi to dolžnost informator, zlasti v popoldanskem in nočnem času.

Telefonist posreduje zveze v telefonski centrali, ko je sprejel ukaz od enega izmed delavcev navedenih v členu 23 tega pravilnika. V primeru odsotnosti telefonista opravi to dolžnost informator, zlasti v nočnem času.

Čl. 26

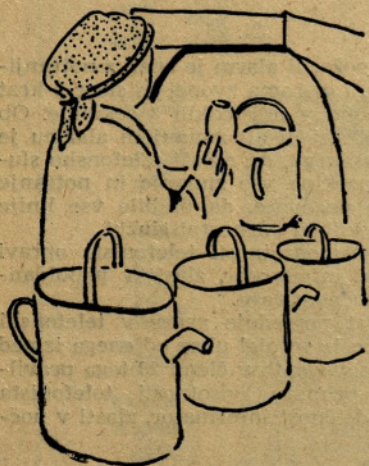
Ob internem alarmu se morajo takoj zbrati pred gasilsko garažo člani operativne enote industrijskega gasilskega društva, ki so v službi ter nemudoma stopiti v akcijo. Člani IGD ostanejo na mestu požara, dokler je to potrebno.

Ukaz za dajanje znaka alarma za požar z **zunanjo alarmno sireno**, dajejo po svoji uvidevnosti in na svojo odgovornost naslednji: (na tel. št. 201)

- poveljnik gasilske enote
- dežurni tehnik
- glavni direktor
- pomočnik glavnega direktorja
- direktor SPP
- referent za požarno varnost
- vodja vzdrževalne službe in energetske oskrbe
- dežurni gasilec

Znak zunanjega alarma se daje tudi na ukaz pooblaščenih, če je nastal požar v tovarniških hišah in v bližini tovarne ter obstoja nevarnost, da se požar razširi na tovarniške objekte. Zunanji alarm se daje tudi na zahtevo Oddelka za notranje zadeve in občinskega štaba CZ – občinske skupščine Celje.

Zunanji alarm daje službujoči vratar za osebni promet na ukaz in odgovornost pooblaščenih oseb, ki morajo službujočemu vratarju sporočiti svoje ime in priimek in navesti mesto požara. Vrtar za osebni promet vpiše v dežurno knjigo čas, kdaj je prejel ukaz za zunanji alarm, kdo je dal ukaz (ime in priimek) in kraj požara.

Dežurni tehnik, dežurni električar in dežurni ključavničar se morajo na ukaz ali ko zaslišijo znak alarma napotiti nemudoma proti gasilski garaži. Če spotoma zvedo, kje je požar, se napotijo takoj na požarišče. S seboj morajo imeti nujno potrebno orodje: ključe, klešče in podobno.

Dežurni tehnik prevzame poveljstvo, če na požarišču še ni gasilskih enot. Če prispe dežurni električar ali dežurni ključavničar na požarišče, pred dežurnim tehnikom izvaja vsak v svojem delokrogu tehnične ukrepe (izključitev električnega toka, zaporo plinskih vodov in podobno).

Ko prispe na lice mesta poveljnik gasilcev, dežurni tehnik poroča o izvedenih ukrepih, odnosno poročata o tem dežurni električar in dežurni ključavničar. Poveljstvo prevzame poveljnik.

Glavni direktor ali pomočnik glavnega direktorja in vodja vzdrževalne službe in energetske oskrbe gredo takoj, ko je dan znak alarma proti gasilski garaži, če pa med potjo že zvedo za kraj požara, se napotijo tja. Najvišji po položaju da nato navodila za gašenje, če se ni na samem mestu gasilskega poveljnika. V nasprotnem primeru se podredijo gasilskemu poveljniku.

Vodje ekonomskih enot so odgovorni za red in za varnost podrejenih v svojem delokrogu za čas požara ter morajo podvzeti potrebne ukrepe.

Zbiranje oseb, ki niso poklicane za gašenje, v prostoru, kjer gori, predstavlja življenjsko nevarnost za njih same in obenem ovira potek gašenja požara.

Gasilska enota lahko zapusti podjetje z gasilskim avtomobilom na zahtevo uprave za notranje zadeve štaba CZ (občinskega) Skupščine Celje, če so podvzeli v tovarni vse preventivne mere za primer požara (da so črpalke v redu, da je gasilsko orodje v brezhibnem stanju in da dežura zadostno število izvežbanih gasilcev).

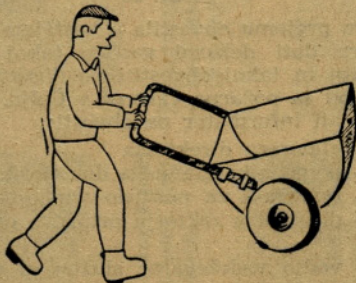
O ukrepih v takem primeru odloča vodja gasilske službe, ki je odgovoren za požarno varnost v podjetju. Gasilska enota lahko zapusti podjetje z gasilskim avtomobilom v primeru požara v tovarniških stavbah a i bližnji okolici tovarne in če opravlja z avtomobilom gasilske vaje, o čemer odloča vodja gasilske dežurne službe, ki je pooblaščen, da v takem primeru podvzame vse varnostne ukrepe z ozirom na notranjo in zunanjo požarno varnost podjetja.

Čl. 28

O vsakem požaru je treba takoj obvestiti postajo Ljudske milice in upravo za notranje zadeve Skupščine občine Celje ne oziroma na velikost požara.

Čl. 29

Gašenje požara vodi poveljnik operativne enote IGD, oziroma vodja gasilske službe. Ta vodi gašenje požara tudi v primeru, če pridejo na pomoč še druge enote gasilcev.

Čl. 30

Če pristojni uslužbenec uprave za notranje zadeve Občinske skupščine Celje, ki nadzoruje gašenje požara, oziroma reševanje, odredi drugega vodjo, je potrebno to ustno odredbo takoj upoštevati.

Čl. 31

Da bi gasili požar neovirano, daje vodja gašenja povelja za smotrno uporabo gasilskih naprav in pravilno taktiko pri gašenju. V ta namen sme odrediti tudi:

1. prepovedati osebam, ki ne sodelujejo pri gašenju, dostop v bližino požara;

2. odrediti odstranitev oseb, predmetov in drugega materiala iz sosednjih objektov, ki jih ogroža požar;

3. odrediti, da se delno ali popolnoma porušijo objekti, oziroma deli objektov, preko katerih bi se utegnil požar razširiti, če širjenja požara ni mogoče preprečiti;

4. odrediti prekinitev električnega toka, dovoda pare ali plina, če to zahteva gašenje;

5. pritegniti h gašenju oziroma reševanju tudi druge člane civilne zaščite, po potrebi tudi ostale člane kolektiva.

IV.

ORGANI IN OSEBE, KI SO ODGOVORNI ZA IZVAJANJE POŽARNO-VARNOSTNE ZAŠČITE

Čl. 32

Za izvajanje požarno-varnostne zaščite odgovarja splošna služba glavnemu direktorju, ki mora o stanju požarne varnosti vsaj dvakrat letno poročati delavskemu svetu in upravnemu odboru, po potrebi pa tudi večkrat.

Čl. 33

Požarno-varnostni referent skrbi za preventivne ukrepe pred požari.

Delavski svet izdaja in spreminja pravilnik o požarni varnosti, sprejema splošne ukrepe za zavarovanje podjetja pred požarom in imenuje 3 ali veččlansko komisijo za požarno-varnostne preglede.

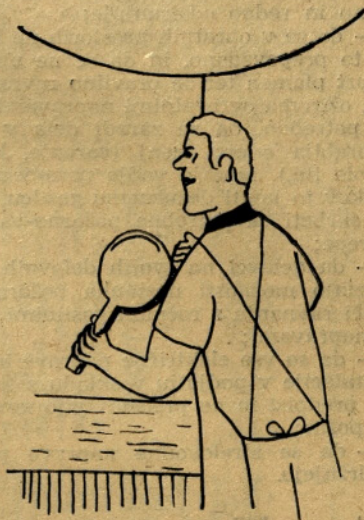
Čl. 34

Komisija, ki jo imenuje delavski svet za požarno-varnostne preglede, pa tudi referent za požarno varnost, morajo po vsakem požaru opraviti ogled na kraju samem, ugotoviti vzrok požara ter predlagati potrebne ukrepe, ki so potrebni, da se v prihodnje preprečijo požari na tistem delovnem mestu, na sosednjih ali na drugih delovnih mestih.

Čl. 35

Referent za požarno varnost mora čimprej izčrpno pisмено poročati o nastalem požaru. Upravi za notranje zadeve Skupščine občine Celje.

Komandir gasilske enote podjetja vodi evidenčno knjigo, v katero se vpiše sleher-ni požar in elementarna nesreča, pa četudi ni povzročila nobene škode.

Čl. 36

Glavni direktor podjetja mora po lastni iniciativi ukreniti vse potrebno, da se imetje podjetja zavaruje pred požarom, ter voditi stalno skrb za točno izvajanje požarno-varnostnih predpisov. V ta namen

– predlaga delavskemu svetu in upravnemu odboru potrebne ukrepe za zaščito podjetja pred požarom;

– podvzame potrebne nujne ukrepe za odstranitev nevarnosti požara, če ugotovi, da ta grozi posameznemu objektu in o tem obvesti delavski svet, da sprejme dokončni sklep;

– po potrebi začasno ustavi delo v oddelku, odnosno prepove uporabo objekta, če nevarnosti ni mogoče odstraniti na drug način. O tem nemudoma obvesti upravni odbor podjetja.

Čl. 37

Požarno-varnostni referent in vodje obratov so odgovorni za točno izvajanje vseh požarno-varnostnih ukrepov. Zlasti morajo skrbeti:

— da so gasilske naprave na svojih mestih, niso zastavljene s kakšnimi drugimi predmeti in so vidno označene;

— da imajo organizirano enoto za prvo pomoč;

— da niso poškodovani ali odstranjeni požarno varnostni znaki, opozorila in skice;

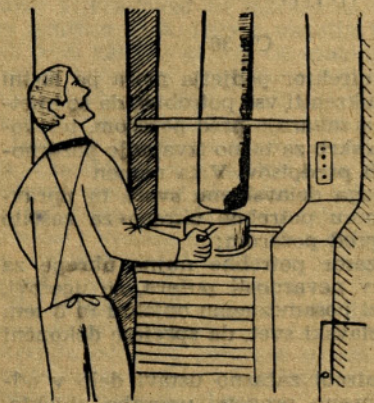
— da so obratni prostori redno in temeljito očiščeni ter se odpadni material pravilno in redno odstranjuje;

— da se v obratnih prostorih ne kadi, če je to prepovedano, in da se ne uporablja odprt plamen ter se pravilno ravna s pečm, oziroma ogrevalnimi napravami. Če pa je potrebno, da se zaradi dela v obratu uporablja odprt ogenj (varenje, kuhanje smole itd.), morajo vodje posameznih oddelkov to javiti dežurnemu gasilcu, ki mora skrbeti za potrebne požarno-varnostne ukrepe;

— da delavci na svojih delovnih mestih poznajo možnosti nastanka požara in so vešči ravnanja z ročnimi gasilnimi aparati — napravami;

— da so vse električne naprave in druge instalacije v podjetju v skladu s tehničnimi predpisi in ne predstavljajo nevarnosti za požar;

— da se strel vodne naprave pravilno vzdržujejo.

V.

MATERIALNA ODGOVORNOST

Čl. 38

Materialna odgovornost narejena s povzročeno škodo gospodarski organizaciji, se obravnava po določilih Zakona o delovnih razmerjih, ki so nakazani v poglavju C.

VI.

KAZENSKKE DOLOČBE

Čl. 39

Kršitev določb tega pravilnika, bodisi naklepna, iz malomarnosti ali zaradi opustitve, velja za težjo kršitev delovne discipline.

Čl. 40

Kazenska odgovornost ne izključuje disciplinskega kaznovanja, če so z dejanjem, ki pomeni kaznivo dejanje, kršene tudi določbe tega pravilnika.

Čl. 41

Disciplinski postopek opravijo disciplinski organi, ki jih določa Pravilnik o disciplinskem postopanju v EMO, Celje. Predlog za disciplinski postopek lahko poda tudi pooblaščen uradna oseba Oddelka za notranje zadeve Občinske skupščine Celje.

Čl. 42

Kazni se izrečejo v skladu z določili Pravilnika o disciplinskem postopanju v EMO, Celje, kakor tudi izvršitev izrečene kazni.

Čl. 43

Ta pravilnik in njegovi sestavni deli obveljajo dne 12. 7. 1968, uporablja pa se od 12. 7. 1968.

Celje, dne 1. 7. 1968.

»EMO« Celje
Predsednik DS
Slavko Vizjak

Na tej strani objavljamo ugotovitve komisije za razvoj samoupravnih odnosov pri organizaciji ZK v naši tovarni — ugotovitve te komisije so osnova za razpravo na delovni konferenci članov ZK 12. julija, menimo pa, da so te ugotovitve zanimive za vse člane kolektiva, zato jih povzemamo.

UVOD

Samoupravljanje je velika ideja in pridobitev socializma, ki je svoj pomen dobila po drugi svetovni vojni šele v naši jugoslovanski družbi. Take in podobne velike ideje zmagujejo šele takrat, ko se globoko vsadijo v družbeno zavest s čimer postanejo motiv akcije najširših plasti delovnih ljudi.

Toda, že sama ta afirmacija, s katero se spremenijo v »materialno silo« družbenega in političnega življenja, so take ideje izpostavljene nevarnosti vulgarizacije in različnim formacijam ter »enostranskim« razlagam njih vsebine in osnovnega pomena.

Cena, s katero moramo plačevati široko prodiranje novih idej je njihova obremenitev z elementi starih predstav in pojmovanj, ki živijo in ki so zakoreninjene v zavesti milijonov »navadnih ljudi«.

Danes, vsaj v naši državi, obstaja določena situacija v odnosu na družbeno in delovno samoupravljanje. Samoupravljanje se je uveljavilo kot osnovna realna zgodovinska negacija in alternativa etatiistični obliki v kateri se socializem javlja neposredno po oboroženi socialistični revoluciji. Samoupravljanje se javlja nasproti vladajoči obliki etatiistične organizacije, pa tudi kot konkretna oblika družbene organizacije to je, kot zgodovinsko nujna oblika v kateri delavski razred neposredno prevzema vlogo upravljanja nad družbenimi proizvodnimi sredstvi.

Samoupravljanje je bilo gledano iz zgodovinskega vidika, izraz odpora hegemonizmu, ki ga je porajal etatizem na mednarodnem planu — v odnosu med socialističnimi državami.

Toda, nastajajoč, vsaj v naši družbi, kot idejni faktor, ki združuje vse delovne ljudi orientirane k socializmu, samoupravljanje neizogibno prihaja v nevarnost, da postane predmet različnih ideoloških interpretacij.

Ideja samoupravljanja se spreminja v motiv akcije in obnašanja širokih delovnih množic ter poprijema karakter osnovnega idejnega orožja, ki se mu ne morejo odpovedati »niti« tiste družbene sile, ki v bistvu stojijo na nasprotnih razrednih in idejnih pozicijah.

Tako se pogosto najrazličnejše sile in njihove avantgarde prividno bojujejo pod isto zastavo, to je, pod zastavo samoupravljanja. Vse te sile poskušajo privlačno mobilizatorsko moč »samoupravljanja« izkoristiti zase in vse kar je pri tem naprednega na svoj način interpretirajo ter vsiljujejo vsebino, ki odgovarja njihovim ožjim interesom.

Z eno besedo, najrazličnejše družbene sile, ki so v medsebojnem konfliktu, poskušajo svoje težnje narediti privlačne preko prevladujočih idej samoupravljanja ter na ta način svoje ožje interese predstaviti in vsiliti, kot splošne družbene interese.

Vzpodbujam z nenehno logiko svoje življenjske situacije z energijo in samozavestjo, ki jo je revolucija že prebudila in z orožjem politične akcije, ki mu ga je dala, delavski razred in najširše delovne množice vstopajo v težki in dolgotrajni boj za nove samoupravne družbene odnose, boj katerega bojujemo vsak dan na vseh področjih družbenega življenja.

Toda, v ta boj prihajamo z vsem tistim idejnim tovorom (življenjskimi

pregledi in navadami, sodbami in predsodki), ki nam ga je zapustila ne samo preteklost, temveč tudi naš lastni včerajšnji dan.

KOMUNISTI IN SAMOUPRAVLJANJE

Izhajajoč iz navedenih uvodnih konstatacij ugotavljamo, da delo komunistov pri nadaljnjem razvoju samoupravljanja v našem podjetju ne daje zadovoljive rezultate vsaj v taki meri kot bi to moralo biti, še posebno, če naj bo ZK tista napredna sila razvoja, se pravi avantgarda delavskega razreda in nosilec vsega napredka v naši samoupravni službi.

Vsi pretekli dogodki jasno kažejo, da se vse sporne in negativne stvari in pojavi dajo realno in dosledno reševati s skupnimi močmi po samoupravni poti brez sile in groženj ter brez izsiljevanja.

V dosegani praksi ugotavljamo predvsem to, da komunisti nismo dosledni predvsem pa enotni v svojih pogledih in hotenjih, kar še posebej pride do izraza na sejah samoupravnih organov. Nikakor se ne moremo ponasati s tem, da se gremo komunisti medsebojno borbo mnenj na sejah delavskega sveta in drugih svetov. Vsi ti pojavi vsekakor mečejo zelo negativno luč na našo organizacijo kot celoto, daje vtis, da sami ne vemo kaj hočemo, kar samo še bolj kvari ugled ZK v kolektivu.

Komunisti smo dolžni in moramo svoja napredna stališča oblikovati prvotno med sabo na svojih sejah in zatem enotno nastopati ter na stališča zagovarjati, če smo se za njih dogovorili. Mora nam biti jasno, da v Zvezi komunistov še vedno velja princip, da se je manjšina dolžna podrediti večini. Tako pa se posamezniki teh principov še vedno ne držijo in se ali iz neznanja ali namenoma kljub predhodnim dogovorom na določenih samoupravnih organih postavljajo na nasprotno pozicijo, ki zastopajo popolnoma nasprotna stališča.

Komunisti smo se dolžni boriti v prvih vrstah za dosledne samoupravne odnose kot v družini tako v kolektivu. Dolžni smo ukazovati na napake, ki se porajajo, ki se delajo hote ali ne-hote, a so zavora za hitrejši napredek ali so nasprotno z našim socialističnim razvojem in odnosi v družbi, še posebno pa v kolektivu.

Na vseh področjih samoupravljanja, posebno v kolektivu, se moramo dosledno in enotno boriti za odpravo vseh nepravilnosti v delu samoupravnih organov, pomanjkljivostim, nedoslednosti ter za spremembe nekaterih preživelih in zastarelih predpisov in določil v naših pravilnikih in drugih samoupravnih aktih.

Nekatere ugotovitve v zvezi s samoupravnimi akti in pravilniki.

— Statut podjetja je bil sprejet na delavskem svetu dne 8. 9. 1964. Od takrat pa do danes je bila naknadno sprejeta kopica sprememb in dopolnitev, ki pa so ostale le v sklepih delavskega sveta brez, da bi bilo izdano prečiščeno besedilo. Nujno bi bilo potrebno te stvari urediti najpozneje do konca letošnjega leta tako, da bi naši temeljni predpisi bili dostopni in na razpolago vsaj ob vstopu v 1969 leto.

Pri urejevanju Statuta podjetja je potrebno izvršiti še morebitne druge spremembe in dopolnitve, zlasti pa odpraviti omejitve selekcije vodilnih delovnih mest do leta 1970, kar je ob sprejetju bilo nepravilno določeno. Tako omejitve selekcije vodilnih kadrov ni ne umestna ne napredna še manj pa v skladu s sodobno kadrovske politiko pravega človeka na pravo mesto.

— Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov je prav tako potrebno revidirati vsaj do konca letošnjega leta in ga čimbolj uskladiti s stvarnostjo. Isti mora biti preprost in razumljiv vsakemu članu kolektiva, zlasti pa mora vsebovati stimulativni sistem nagrajevanja po rezultatih dela. Pri revidiranju omenjenega pravilnika je nujno odpraviti veljavnost nekaterih satelitskih pravilnikov kot na primer:

— pravilnik o nagrajevanju upoko-jencev,

— pravilnik o svetnikih in analitikih podjetja,

— in morda še kakšen podoben pravilnik.

Ce je potrebno naj se določila teh pravilnikov vnesejo v pravilnik o delitvi OD.

— Ob pregledu sklepov UO je komisija ugotovila, da se pravilnik o stanovanjski izgradnji in oddajanju stanovanjskih strokovnim kadrom ni izvajal dosledno in čisto v redu. Ugotovljeni so primeri, ko se stanovanj ni dodeljevalo vedno le strokovnim kadrom, katerim so namenjena, ampak sodeč po sklepih UO, se je dodeljevalo stanovanja iz navedenega naslova tudi nestrokovnim kadrom. Zaradi tega smatramo za nujno potrebno, pristopiti k reviziji tudi tega pravilnika ter v njem jasno določiti koga in kaj podrazumevamo pod nazivom strokovni kader.

Mnenje komisije je, da naši predpisi morajo zajeti celoten kompleks kadrovske politike, ki jo je potrebno izvajati v obliki kadrovske funkcije, katere nosilci morajo biti vsi vodilni delavci, od direktorja navzdol do zadnjega delavca. Kadrovska politika, ki je bila sprejeta na delavskem svetu ima le orientacijski pomen, njena vsebina pa mora biti uveljavljena v notranjih zakonskih predpisih, ki pa jih je potem potrebno tudi dosledno izvajati. Mišljenje, da kadrovske politiko »vodi« kadrovska služba je docela napačno. Kadrovska služba je le del izvajanja kadrovske politike v obliki kadrovske funkcije in kot taka mora nujno preiti iz stare klasične »PERSONALE« v novo kvaliteto dejavnosti, ki mora vsebovati v sebi aspekte ekonomike, sociologije in kadrovanja vsklajenega s sodobnimi načeli in strokovno-znanstvenimi dognanji.

— Potrebno je urediti in uskladiti tudi pravilnik o delovnih razmerjih, ker dosegani ne ustreza potrebam, stanju in ni čisto povsem v skladu z TZDR itd.

— Pravilnik o notranji organizaciji in poslovanju podjetja v taki obliki kot sedaj je popolnoma nevzdržen. Sodeč po njegovi vsebini je organizacijska struktura podjetja docela zgrešena in je komisija mnenja, da ni bila iz-

delana na podlagi potreb in izkušenj podjetja, temveč, da je za tako izdelavo služila kot podlaga struktura in izkušnje nekega drugega x podjetja. To je pa že v osnovi zgrešeno.

Komisija, z ozirom na to, da se pripravljava nova organizacijska struktura podjetja s pomočjo znanstvenega zavoda smatra, da je temu vprašanju potrebno posvetiti največjo pozornost, da se ne bi ponovile napake iz pol pretekle dobe. Komisija stoji na stališču, da ni nemogoče spremeniti organizacijsko strukturo že postopoma, še posebno, če so za to izkazane utemeljene potrebe.

— Večja učinkovitost samoupravljanja v podjetju je odvisna tudi od mehanizacije obračunavanja pomembnejših poslovnih dogodkov podjetja. Posamezne skupine proizvajalcev, delavnice in obrati bi lahko z veliko večjo odgovornostjo sklepale, če bi bilo možno hitreje in točneje prikazati gospodarsko stanje v proizvodnji in s tem sproti zaznavati kaj je potrebno ukreniti, da dosežemo plan, dohodek in s tem osebni dohodek. Tako pa za znanjamo na svetih dnevne rede splošnega značaja, ker ne razpolagamo z ekonomskimi podatki, ki bi prikazovali svetov in določenih trenutkih stvarno gospodarsko stanje v njihovi poslovni in delovni enoti. Zaradi tega predlagamo, da naj se strojno obračunavanje podatkov hitreje in smotrnejše razvija kot do sedaj.

— Tu smo našli le nekatere pereče probleme, ki jih kot komisija nakazujemo v razpravo konferenci, ki pa znatno hromijo nadaljnji razvoj samoupravljanja in s tem tudi celotno poslovanje podjetja.

Neurejeni in pomanjkljivi predpisi, ki vsebujejo vrzeli, nejasnosti, nedoslednosti, nerazumljivost in podobno, omogočajo tudi samovoljo, napačno in škodljivo interpretacijo v odločanju, ustvarjajo motnje in zastoj v poslovanju podjetja, pogojujejo nejasnosti v poslovanju in organizaciji dela, proizvajalce usmerjajo v dvome, pogojujejo nezadovoljstvo itd.

Pregled gradiva obravnavanega na sejah OU v času od 10. 1. 1966 do 7. 5. 1968.

Skupno število sej UO je 89 (Nadaljevanje prihodnjic)

Zap. št	Obravnavano gradivo	Število razprav		rang
		absolutno	v %	
1.	Razna gospodarska in negospodarska vprašanja manj važne narave	55	16,8	1
2.	Službena potovanja v inozemstvo	36	11,0	2
3.	Spremembe AO delovnih mest	33	10,1	3
4.	Spremembe ostalih notranjih predpisov	32	9,8	4
5.	Razhodovanje OS, odpisi terjatev, inventarne razlike itd.	30	9,1	5
6.	Spremembe pravilnika o delitvi OD	20	6,1	6
7.	Spremembe cenikov	18	5,5	7
8.	Problematika vodilnih in strokovnih kadrov	15	4,6	8
9.	Kooperacija in integracija z drugimi podjetji	12	3,6	9
10.	Družbeni plan za tekoče leto	11	3,3	10
11.	Izvajanje družbenega plana za tekoče leto	10	3,0	11
12.	Dodelitev štipendij	9	2,7	12
13.	Periodični pregledi gospodarjenja in finančnega poslovanja	8	2,4	13
14.	Letovanje članov kolektiva — rekreacija	7	2,1	14
15.	Osvajanje novih izdelkov in racionalizacije	7	2,1	14
16.	Stanovanja za vodilne in strokovne kadre	6	1,8	15
17.	Spremembe pravilnika o delitvi dohodka	6	1,8	15
18.	Izvajanje gospodarskih smernic za tekoče leto	4	1,2	16
19.	Spremembe statuta	3	0,9	17
20.	Gospodarske smernice za tekoče leto	2	0,6	18
21.	Zaključni račun za preteklo leto	2	0,6	18
22.	Dolgoročni perspektivni plan razvoja podjetja do leta 1970	1	0,3	19

V orodjarni hočemo speljati boljšo organizacijo dela

Na četrti seji je upravni odbor zavrnil zahtevo orodjarne, da bi po- višali sedanjo analitično oceno za 50 odstotkov, ob istočasnem zmanj- šanju gibljivega dela. Gibljivi del namreč po mišljenju sveta delov- ne enote orodjarne, negativno vpliva na pravilno delitev osebnih do- hodkov. Clani upravnega odbora so ta predlog zavrnil, češ, da ne more za posamezen obrat veljati posebna analitična ocena delovnih mest. — Odšli smo v orodjarno in o tem pokramljali z obratovodjo Ludvikom Kresetom, predsednikom sveta delovne enote Vilijem Končanom in ročnim orodjarjem Albinom Zidanom.

O planu, kvaliteti, težavah in o zahtevi po novi analitični oceni smo se pogovarjali najprej z obratovodjo Ludvikom Kresetom. V

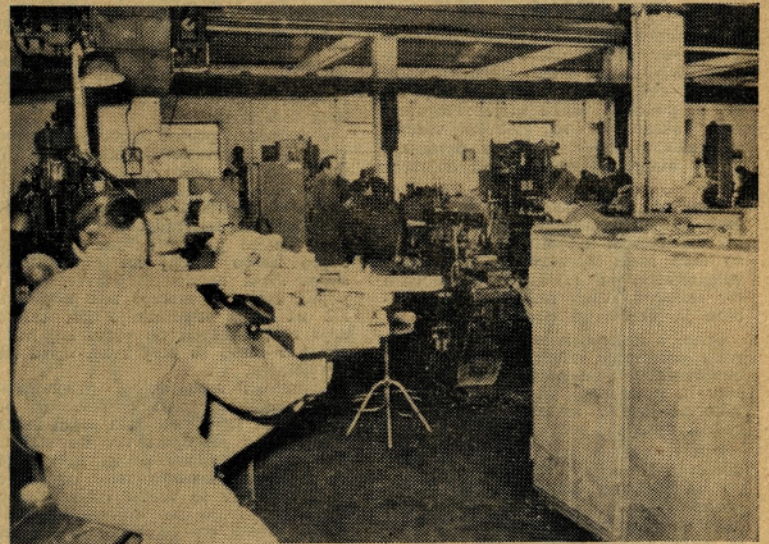

razgovoru je dejal: »Plan v orod- jarni imamo razrezan na posa- mne mesečne plane, ki se v skupnem seštevku ujemajo z let- nim planom. Poleg tega pa ima- mo plan razdeljen na planirano proizvodnjo orodij za tovarniške potrebe in za zunanje naročnike. Orodjarna ima vsak mesec plani- ranih 17–18 tisoč ur učinkovitega dela, za kritje kapacitet. Vendar ima orodjarna kapacitete za okrog 21 tisoč ur, te ure pa niso v planu, ker jih v času dopustov ne moremo koristiti. Prav tako pa te ure rabimo za nujna remontna dela, ki so na režijskih listih in za vsa dodatna nujna naročila. V letošnjem planu smo planirali de-

lo za okrog 700 milijonov starih dinarjev od tega bomo dobili od prodaje naših orodij zunanji- m naročnikom okrog 320 milijonov. Proizvodnjo orodij, ki je planira- na za potrebe tovarne bomo do- segli, saj naročila prihajajo redno. Teže pa je z planirano proizvo- dno orodij za prodajo. V imenu tovarne imamo svojo črko tudi mi, zaradi tega zunanji naročniki menijo, da smo velika orodjarna. Vedno imamo mnogo naročil, ki pa jih večkrat zavrujemo zaradi tega, ker imamo preveč dela za tovarno. Zavedati se moramo, da so orodja del proizvodnje, ki za- gotavljajo končno realizacijo. Za- to hočejo vsi kupci orodja čim- prej. Čeprav imamo z dobavnimi roki objektivne težave, se trudi- mo, da imamo stalen krog naroč- nikov. Za te naročnike imamo vedno nekaj rezervnih ur, ki jim jih nudimo. Med našimi stalnimi naročniki s katerimi delamo že več let, so med drugimi LTH Škofja loka, Kontakt Zagreb, Ma- riborske livarne, TAM Maribor in druge. Kumulativni plan vedno dosežemo. Mesečni plan pa nam varira, ker ne dobivamo naročil kontinuirano. Najteže je vsako le- to v januarju in februarju. Šele v marcu začno prihajati redna na- ročila. In hudo je, ker se to vsa- ko leto ponavlja. Edino, kjer ni- mamo večjih problemov, je ma- terial. Včasih nam sicer primanj- kuje posebnih litin vendar to še ni bil nikoli znak za alarm, če- prav bi želeli imeti material bolj

pri roki. Plan, ki ga imamo, je re- alno postavljen, vendar bi lahko naredili še več, če bi imeli boljši strojni park. Edino brusilnico imamo novo in tu nimamo prob- lemov. Teže pa je z rezkalnimi stroji. Trenutno imamo samo ene- ga, ki je univerzalen. Poleg tega, da so stroji stari, na njih kvanti-

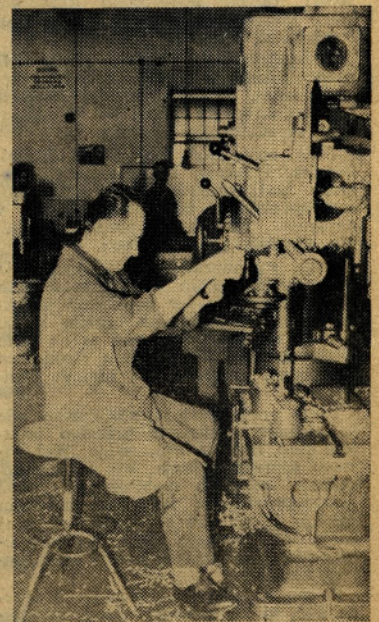
ravno dela vestno in pridno. Za- radi tega tudi ta delavec zasluži toliko kot tisti ki ima manjšo ur- no postavko je pa presešel nor- mo. In ravno v tem je bistvo prob- lema. S tem nočemo doseči ne- pravičnega povišanja osebnih do- hodkov, ampak samo pravičnejše nagrajevanje.«

Pravijo, da dober orodjar ne moreš postati v šoli, če zato nimaš daru

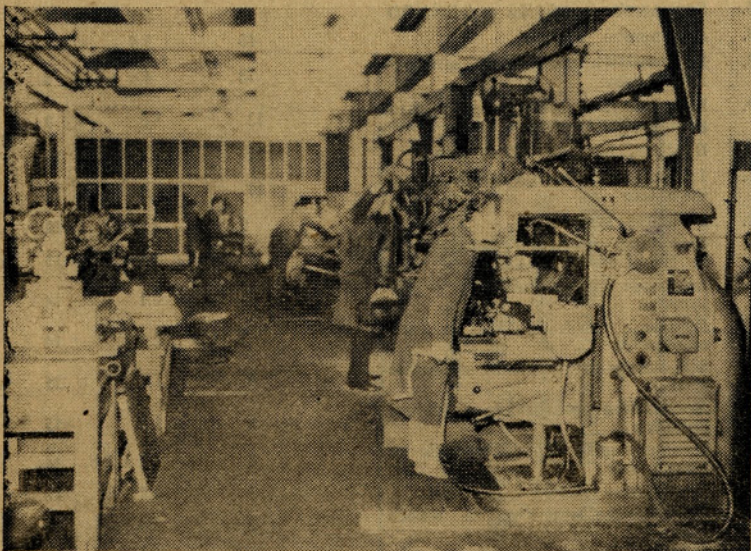
teto še dosežemo, teže pa je s kva- liteto. V tem času bi najbolj rabili koordinatni vrtni stroj in verti- kalni rezkalni stroj. Menim, da ima naš obrat svetlo bodočnost, vendar se moramo zavedati, da moramo najprej zadovoljiti potre- be tovarne. Vendar moramo vede- ti, kaj misli tovarna osvajati že za leto dni naprej, da bi se s tem lahko pripravili na naročila zu- nanjih kupcev. Omeniti moram težave pri nagrajevanju. V našem obratu delamo ročno in strojno. Večkrat pa se zgodi, da dobi de- lavec za neko orodje več ali manj ur kot je za ta izdelek potrebno. Tako pride do preseganj norm tu- di do 50 odstotkov. Zaradi tega smo se odločili predlagati uprav- nemu odboru povečanje analitične ocene, ker menimo, da bi bilo po- tem manjše preseganje norme in boljše razmerje osebnih dohodkov z ozirom na analitično oceno, zmanjšal pa bi se tudi gibljivi del osebnih dohodkov. Zavedati se moramo, da je normiranje strojne obdelave lažje in bolj zanesljivo, kot pa normiranje ročne obdelave. To velja predvsem za precizna orodja, kjer je poudarek na kva- liteti, zato pride pri strojni obde- lavi večkrat do predčasne porabe normiranih ur, medtem ko pride pri ročni obdelavi v nekaterih pri- merih do viških, še posebej pri enostavnejših orodjih. Pri ročni izdelavi preciznih orodij pa sko- raj vedno zmanjka normiranih ur. Zato delavec, ki dela precizna orodja ne more doseči norme, če-

Predsednik sveta delovne enote VILI KONČAN pa je v razgovoru

Vilijem Končan

poudaril, da se njihov svet delov- ne enote zavzema za boljšo orga- nizacijo dela. Začeli so že. Ven- dar je mnogo ostalo samo na pa- pirju. V pripravi osnutka organi- zacije dela v orodjarni so bile udeležene vse odgovorne službe v tovarni »Zdi se mi«, je dejal, »da so vseskozi gledali na nas po stru- ni. To stanje se sedaj zboljšuje.

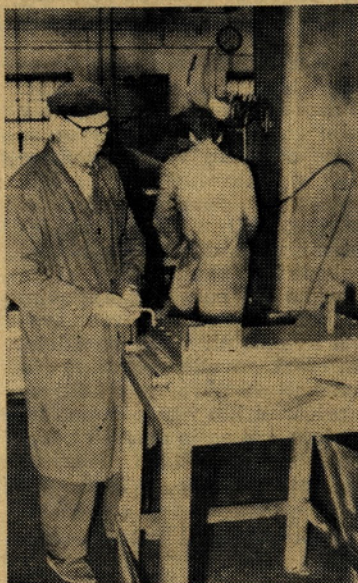

V orodjarni

in stimulatивно nagrajevanje

Vendar še sedaj ne vemo ali smo proizvodni ali vzdrževalni obrat. Menim, da je naš obrat proizvodni in ga moramo tako tudi tretirati. V organizacijskem načelu smo obdelali celotno organizacijo. Z načrtom smo sodelovali na sestankih sveta delovne enote. Na eni izmed sej sveta smo sprejeli sklep, da gremo po tem programu na šest mesečno poskusno delo. V tem času bomo gotovo spoznali ali bomo lahko to reorganizacijo izpeljali. V tej reorganizaciji je zajeta organizacija od proizvodnje, prodaje, do popravila orodij za matično tovarno. Zavedamo se, da je tukaj precej objektivnih in navsezadnje tudi subjektivnih težav, ki bodo odločale o uspešni izvedbi reorganizacije. Nerešeno je vprašanje normiranja dela, ki pride v orodjarno, in se večkrat ne ujame z dejanskim izdelovalnim časom. Včasih je za izdelave enostavnejšega orodja čas predimenzioniran. Za zahtevnejša orodja, predvsem ročne izdelave, pa je premalo časa. Takšno normiranje ni v skladu z našim načrtom reorganizacije. Z ozirom na zahtevo, da bi povišali analitsko oceno, naj omenim samo to, da se ne borimo za tisto kar ne zaslužimo. Menim, da nekateri mislijo, da hočemo s povečano analitsko oceno višje osebne dohodke. Četudi bi povečali analitsko oceno, ne bi delili več osebnih dohodkov kot sedaj, samo razdelili bi jih bolj pravično. Mislim, da bi povečana analitska cena zagotovila nemoteno proizvodnjo in povečano storilnost. Svet delovne enote predvideva v prihodnosti sestanek z vodstvom tovarne in vsemi službami, ki so delale na konceptu reorganizacije. Na tem sestanku bomo pregledali, kaj je bilo napravljenega in kdo je bil za kaj zadolžen, in kje smo z reorganizacijo.

V nadaljevanju razgovora smo povprašali za mnenje še orodjarja Albina Židana, ki dela v tovarni že trideset let. Dejal je: »Mislim, da nas ostali delavci v drugih obratih gledajo zviška. Včasih

Albin Židan

pa se mi zdi, da se niti odgovorni ljudje nočejo poglobiti v naše delo. Poudariti pa moram, da imamo pomanjkljiv strojni park, ki ne more dati tistega, kar od nje pričakujemo. Prav tako je pomanjkljivo normiranje delavčevega časa. Velikokrat se zgodi, predvsem nam, ki ročno obdelujemo orodja, da nam pri zahtevnih delih zmanjka ur. To pa zaradi potrebnih dodatnih operacij (brusnje). Ure, ki so zmanjkale delavcu do končnega izdelka delavec ne dobi plačanih. In zaradi tega specialisti ročne obdelave dobijo manj dohodka, kot pa drugi, ki niso tako strokovno usposobljeni, so pa imeli srečo, da so dobili za obdelavo bolj enostavno orodje.

Naše kramljanje se je končalo. Zvedeli smo o težavah, ki pa niso neosnovane. Gotovo bo treba temu obratu bolje prisluhniti, saj njihove misli niso zlonamerne.

Fotografije LT EMO
Tekst MILAN BRECL

KDO BI SI MISLIL

Kdo bi si mislil, da lahko plačevanje stanarine postane problem. Težko razumemo ljudi, ki vedo do kdaj morajo plačati stanarino, pa tega ne storiijo. Izgovarjajo se, da nimajo denarja, včasih pa se za spremembo celo skrijejo, ko pride blagajnik hišnega sveta. Pred leti smo sicer v Emajlircu napisali, da ne bomo ne sodniki ne pomirjevalci v zadevah hišni svet—stranka niti v osebnih zadevah strank. Toda nihče nam danes ne more očitati, da smo to prezrli, ko pišemo o neki stranki, ki stanuje v našem bloku na Mariborski cesti nad samopostrežno trgovino »Merx«. Stranka, na katero mislimo, najbrž ve, katera je. Menimo pa, da bi bilo prav da tiste ne-disciplinirane stranke, ki nočejo izpolnjevati obveznosti, drugič imenujemo. Prav gotovo blagajniki hišnih svetov nimajo toliko denarja, da bi ga lahko zalagali za nedisciplinirane stranke. Menimo, da komentar k temu ni potreben.

PISMA

Vsem vodjem, delavcem in obratnemu delavskemu svetu v predelovalnici kovin se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki ste mi jo nudili v času mojega bolovanja. Še enkrat torej najlepša hvala, vaš sodelavec

Franjo Košec

V uredništvo smo prejeli tudi pismo našega nekdanjega sodelavca Viher Pera, ki je odšel iz tovarne že pred 6 leti, sedaj pa je v JA v Prokuplju. Napisal nam je.

Prav presenetljivo pisemce. Reklama tudi. Menim, da bo za Emajlirec.

Pozdrav
Pero Viher
V. P. 8147/5
Prokuplje

in priložil izrezek iz Politike z dne 7. junija, kjer je bilo objavljeno pismo neke naše potrošnice iz Zemuna pod velikim in mastnim naslovom MED NA-MI.

Od te potrošnice je sprejelo podobno pismo tudi uredništvo DELA, ki nam je prepis posredovalo za objavo. Pismi sta precej podobni, zato objavljamo le eno od obeh.

Mnogokrat sem v časopisu brala, da se ljudje pritožujejo zaradi uslug ali nad kvaliteto

Počitniška zveza v EMO

Pred leti je bila počitniška zveza organizacija mladih, v kateri je aktivno delalo mnogo mladih. Delo se je odražalo ne samo v tem, da je posojala šotore in blazine za letovanja na morju, ampak so mladinci hodili tudi na izlete v naravo, saj pravi naš pregovor: »Spoznavaj domovino in še bolj jo boš vzljubil«.

V zadnjih dveh letih pa je delo počitniške zveze, ko je bil delno ukinjen popust pri prevozu, zamrlo, ne samo v našem aktivu ampak tudi v vsej Jugoslaviji.

25. maja je bil v Beogradu setanek Izvršnega odbora FSJ, na katerem so med drugim ugotovili, da je verjetno za začasn molk, ki je nastal, kriva tudi slaba obveščena mladih o delu Počitniške zveze. V zvezi s tem se je sestal tudi naš izvršni odbor in sprejel nekaj sklepov na podlagi katerih bomo poizkušali poživiti naše delo. Osnovani smo komisijo za propagando in komisijo za izlete. Tako bomo z novim elanom poizkušali prodreti med mladino

naših gospodarskih organizacij. Toda sama sem kar impresionirana nad pozornostjo tovarne EMO iz Celja v Sloveniji. Z nepazljivostjo sem zlomila del na kompletu posode, ki jo izdeluje ta tovarna. Jezna na svojo nepazljivost sem iskala v Beogradu ta del, vendar ga na žalost nisem dobila, ker jih v trgovinah posebej ne prodajajo.

Pomirila sem se z usodo, da bom morala lonec, ki je zaradi zlomljenega dela neuporaben, odvreči. Nekaj pa mi ni dalo miru, zato sem se obrnila na omenjeno tovarno z željo, da mi prodajo ta del. Z ozirom, da je ta del majhen in da je to velika tovarna sem pomislila, da tej prošnji ne bodo ugodili. Na moje veliko presenečenje pa sem čez štiri dni dobila namesto enega dela kar šest delov, za katere pa ni tovarna hotela nobenega plačila.

Ne vem, kako naj se zahvalim temu kolektivu, toda ne zato, ker sem zastoj dobila več delov kot pa sem želela, ampak se želim zahvaliti za veliko pozornost vzornega kolektiva, ki resnično ve, kako je treba osvojiti in obdržati kupce svojih proizvodov.

Na prvi pogled je to mala usluga, toda takšna lahko služi kot primer ostalim našim tovarnam. Mogoče bo kdo mislil, da sem materialist ali celo pikolovec, toda nasprotno, sem samo presrečna nad pozornostjo tega kolektiva.

Milka Živadinović
Zemun, Igmanska 3

v EMO in jo pridobiti za aktivno delo v naši organizaciji.

V kratkem bomo organizirali več izletov v bližnjo in daljno okolico na katere bodo vabili plakati na oglasnih deskah.

Želimo si, da bi se na te izlete prijavilo čim več mladincev, ker bomo le na ta način lahko uresničili naš pregovor. Prosim vas, da nam sporočite vaše želje, da bi tako prišlo med nami do tesnejšega sodelovanja.

10

ALI VESTE?

V primeru požara javite to takoj na tel. št. 344.

Ob trikratnem zaporednem 10-sekundnem alarmu s presledki 3 sekund, bodisi z notranjimi sirenam ali zvonci — odložite slušalko, da bodo telefonske linije na voljo gasilski varnostni službi.

Hamernik ponedelji dne 27. května 1968 - začatek ve 20 hodin

DPD »SVOBODA« CELJE

Jugoslávský mužský pěvecký sbor

Dirigent: prof. JULIJ GORIČ

Zdenka Goricova, Vlado Rojc, Fris Zohar, Rafko Gregorc, Franjo Šarlah, Marjan Stiplovšek, Štefan Štor, Tone Gregorc, Jozef Uštir

Veš Pěvecký sbor Janaček Jednotného kulturního střediska ROH ve Frydlantě nad Ostravici

PEVCI DPD »SVOBODE« NA ČEŠKEM

Prejšnji mesec, točneje od 24. do 28. maja, je v Češkoslovaški socialistični republiki gostoval na prijateljskem obisku gostoval zbor DPD »Svoboda«. Zbor, v katerem je več kot polovica pevcev delavcev v naši tovarni, je svoje že tradicionalne uspehe med delavsko publiko v Celju in drugod kronal še z enim uspehom – odličnim uspelim gostovanjem v mestih Moravskega industrijskega bazena.

Naši delavci so se imeli že dostikrat priložnost prepričati o gostoljubnosti češkega ljudstva, toda sprejem našega zbora v Frydlantu in drugih mestih, je presegal vsa pričakovanja. Toliko topline in bratske ljubezni ni mogoče opisati. O tem priča tudi obisk, saj je naše pevce poslušalo na treh koncertih v enem samem dnevu okoli 1800 poslušalcev, ki so gostom priredili prave pravcate ovacije in zahtevali ponavljanje mnogih pesmi. Od vseh strani so deževali pozdravi, priznanja, cvetje in stiski rok. Slovenska pesem je bila ovekovčena tudi na posnetkih Ostravske televizijske postaje, ki je posnela doberšen del sporeda. Posebno priznanje so poželi solisti Gregore I, Gregorc II, Rojc, Oštir, Zohar, Stiplovšek, Lotrič, Šarlah, Štor in Gorič Zdenka. Kljub že tako laskavim ocenam publike, pa je poleg tega pomembna tudi ocena strokovnjakov, ki so celjski zbor ocenili za zbor, ki ima celo boljše zmogljivosti in kvalitete, kot mnogi ruski, poljski in drugi zbori, ki so gostovali na Češkem. Že na samem sprejemu in tudi drugod, so goste iz Jugoslavije spremljali nekateri najvidnejši predstavniki javnega in političnega življenja Moravske Ostrave, Gotwaldova in drugih okoliških mest. Poleg omenjenih znanih industrijskih centrov so naši pevci obiskali še grad Čeških kraljev iz leta 1010 v Hradcu pri Opavi, Brno in še mnoge druge

kulturne in zgodovinske znamenitosti. Pomembno je omeniti nadalje, da so vse te dni naše pevce spremljala gesla o ponovnem zblizevanju naših narodov, da je Čehom dosti do tega, da bi s socialistično Jugoslavijo navezali dobre in bratske odnose. Za to so vsekakor vzdali svoj kamen tudi naši pevci.

Oba dirigenta, Tiahan in Gorič, ki sta imela v času gostovanja strokovne razgovore, sta se pogovarjala tudi o nadaljnjih gostovanjih. Dosedanja oblika sodelovanja, to je navezava stikov preko sindikalne organizacije EMO, se je pokazala za izredno koristno, saj je to korak naprej pri zblizevanju delovnih ljudi, kar je vsekakor temeljna postavka tudi mednarodnega revolucionarnega in tudi našega zunanje-političnega stremljenja. Torej je ta obisk izzvenel lepo tudi v tem smislu, če se lahko malce glasbeno izrazimo.

Ko so se pevci Svobode poslavljali, so jih gostitelji zasuli z najrazličnejšimi darili in spominčki, od njih so se spet poslovili najvidnejši politični delavci teh krajev, atmosfere pa skoraj ni potrebno opisovati. Bilo je solza, rož, dogovarjanja, obljub – vsega kar lahko odrazi veliko ljubezen Čehov do naših ljudi.

Češki gostje pri nas

Pevci zbora Janaček iz Frydlanta so v času od 17. do 24. junija vrnili obisk našim pevcem. Sprejemu na železniški postaji so prisostvovali celjski politični delavci, med njimi tovariš Kramer in Skrt iz Občinskega sindikalnega sveta in drugi. Ponovil se je prizor s sprejema naših pevcev na Češkem – poljubi, solze, dobrodošlice, in seveda pesem. Povedati je treba, da so

sprejemu prisostvovali tudi mnogi Celjani, ki so hoteli stisniti roke bratskim Čehom. Gostje so imeli nato sprejem v Celi, kjer so se zabavali še pozno v noč. Predstavnike političnih organizacij mesta Frydlant je sprejela tudi predsednica skupščine tovarišica Olga Vrabič. Po izredno uspelih koncertih v Celju in Rogiški Slatini so se gostje odpeljali v dom tovarne EMO v Crikvenici, kar je bilo zanje zopet posebno doživetje. Gostje so bili navdušeni nad lepotami naše domovine in nad svobodo ter standardom, ki ga uživamo pri nas. Med njihovim obiskom, so jih naši pevci s svojimi avtomobili vozili na izlete, jim razkazovali pokrajino in znamenitosti skratka, trudili so se pričarati jim vsaj podobno atmosfero, kot so jo doživeli pevci Svobode na Češkem. Posebno doživetje je bil tudi obisk Postojnske jame, kjer so v koncertni dvorani zapeli nekaj čeških pesmi.

Zbor Svobode se je maksimalno potrudil, da bi svojim gostom priredil čim boljše bivanje v Sloveniji, kakor so se potrudili tudi Čehi v času obiska naših pevcev pri njih. Upamo lahko samo, da jim je to tudi v celoti uspelo, to pa dokazujejo tudi izjave pevcev zbora Janaček, ki niso mogli prehoviti organizacije gostovanja, naših krajev in prisrčnosti naših ljudi. Vsekakor gre vse priznanje tudi vsem družbeno-političnim delavcem mesta Celja, ki so z njimi kontaktirali, še posebna hvala pa sindikalni podružnici in samoupravnim organom tovarne EMO Celje, ki je s svojo vsestransko pomočjo neprimerno največ pripomogla k takšnemu uspehu izmenjave naših in Čeških pevcev. Doberšek Mirko

P. S.: Ker so se gostje zelo zanimali za borbo naših narodov med drugo svetovno vojno, smo jim omogočili ogled Starega piskra. S solzami v očeh so prebrali pisma talcev in tako spet pokazali kako globoko čuteči ljudje so in koliko skupnega imamo z njimi.

KAM NA DOPUST?

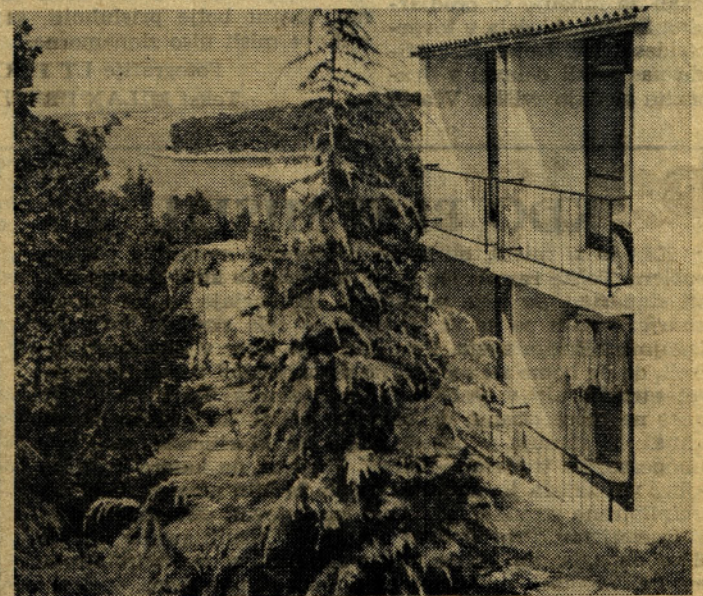
Izbiramo za vas... Vila »BELLEVUE« - Poreč

O samem Poreču smo že pisali, toda danes si pogledjmo možnosti letovanja v vili »Bellevue«.

Omenjena vila je dvorec, ki leži v gozdčiču, ki nam nudi čudovit pogled na sam Poreč. Vile so v neposredni bližini morja. V sami bližini vile je restavracija z veliko teraso, od koder letovalci uživajo v panorami okolice. Tukaj je tudi možna prehrana. V sami vili je kompletan komfort od spalnice, sanitarij, kuhinje (v kateri je vse potrebno: električni štedilnik, posoda, jedilni pribor, hladilnik), torej si lahko pripravljate dnevne obroke sami.

Če ne bi bili pripravljene, da si sami kuhate, je v bližini »Grill« – restavracija, kjer pripravljajo jedila, ribe, specialitete na ražnju, obljublajo pa tudi pristna vina.

Vse informacije lahko dobite pri »UGOSTITELJSKOM PODUZEČU PLAVA LAGUNA« – Poreč.

SPOMINJAM SE BAYERJA

Poklicne šole in način učenja za razne stroke

Pravkar so zaključeni sprejemni izpiti v poklicne šole pri nas. V prejšnji številki sem opisal, da pri Bayerju sprejemajo učence pri firmi in kakšen je način sprejema. To razliko že lahko ugotovimo, pri njih je kot je bilo včasih pri nas; ni bilo vprašanje, kdo bo šolo financiral in kako se bo po končani šoli učenec zaposlil? Sprejem v šolo je v drugi polovici marca, tako da je šolsko leto pomaknjeno nazaj in ne kot je pri nas. Takrat so razmišljali o tem, da bi tudi oni spremenili termin sprejema in trajanja šolskega leta od septembra do konca junija.

Bil sem v učnih delavnicah in predavalnicah na predavanju. Učni načrti za praktični pouk in za teorijo so predpisani za vse šole. Učne načrte predlaga preko industrije zbornica, potrjuje jih pa ministrstvo za šolstvo. Pri spremembah učnih načrtov ravnajo tako, da učijo po starem načrtu tako dolgo, dokler ni nov potrjen oziroma preskušen. Učne moči za praktičen pouk izbirajo in predlagajo firme, potrjuje jih zbornica. Za teorijo pa prav tako predlagajo firme svoje izkušene strokovnjake, potrdi pa prosvetno ministrstvo. Noben učitelj praktičnega pouka ne more biti začetnik v praksi ne preskušen, ne samo kot mojster svojega poklica, ampak biti tudi uspešen pri uvajanju delavcev v delo. Delavnice so velike, prostorne in opremljene z modernimi stroji in napravami. Vsak učitelj praktičnega pouka ima največ deset učencev. Izvajanje učnega programa gre točno po planu, za kar odgovarja učitelj. Vsak učenec mora predelati vse stopnje dela in to preskušati. Miniaturna proizvodnja je pričela prav v laboratorijih šole. Šola ima namreč v kletnih prostorih celotno postrojenje za poiskusno proizvodnjo. Laboranti so po recepturah inštituta pripravili vse za proizvodnjo in izdelali proizvod. Pokazale so se nekatere pomanjkljivosti. Inštitut je vzel nazaj recepturo in jo spremenil na osnovi dognanj v šolski delavnici, tako, da dobi najmanj oceno »dobro«; v nasprotnem primeru mora vajo ponoviti. Za vsako vajo je čas omejen. Čas izdelave in drugi kriteriji so merilo za oceno. Ocenjujejo takoj po opravljeni nalogi ob navzočnosti učenca.

Najbolj je posrečen način dela v učnih delavnicah tam, kjer začne povezovanje s proizvod-

njo. Slučajno sem bil v kemičnem laboratoriju, kjer so se praktično urili laboranti. Inštitut firme je poslal nek nov proizvod, ki je bil sicer laboratorijsko izdelan, ni pa še bil v proizvodnji. S tem hočem povedati, da investicije, ki jih je firma vložila v zgradbo šole in sredstva za delo niso porabljena samo za učenje, ampak se pri takih akcijah ta sredstva firmi hitro vrnejo. To je bil samo primer pri učencih — laborantih. Prispovedovali so mi, da so največ preskusov in izkušenj dobili tudi pri delu s plastičnimi masami, ki so jih preskušali v učnih delavnicah, kjer se učijo lepilci plastičnih mas (Kunststoffschlosser). Prav v učni delavnici so lahko preskusili, kaj se da vse iz umetnih mas narediti in to so potem na trgu ponujali in zainteresirali kupce.

Prišel sem do zaključka, da se izplača čimveč mladine usposabljanje brez obveze, da ostane pri firmi, da je pri praktičnem pouku potrebno čimveč modernih strojev in naprav in da podjetje, ki ima šolo in praktični pouk, svoje stroške oplemeniti z znanjem učencev in s proizvodnjo vrne vloženi kapital z bogatimi obrestmi.

Še bolj pa je zanimiv pouk v učilnicah. Učni načrt je tako prirejen, da teče praksa vzporedno s teorijo. Povezava med učitelji praktičnega pouka in predavatelji teorije je stalna. Predavatelji na poklicnih šolah morajo biti diplomirani inženirji, ki so prišli v šolo iz prakse, ki odgovarja stroki, za katero bodo poučevali. Vsak predavatelj ima svoj kabinet z učili in modernimi sredstvi za nazorno predavanje. Presenetil me je način predavanja. Najprej predavatelj »ponovi« snov iz prejšnje ure. To ponavljanje pa ne opravi sam, ampak učenci. Zato je bolj podobno razgovoru s predavateljem, ker ta pusti učenca,

da svojo misel sam razvije. Ko so snov iz prejšnje ure v glavnem povzeli, je predavatelj navezal novo snov. Med predavanjem je predavatelj delal razne poskuse in dokazoval kak zakon in to tako, da so učenci hodili po naprave ali merilne instrumente, on jih je pa vodil pri izvedbi vsakega poizkusa. Opazil sem, da je v eni uri prišel na vrsto vsak učenec, tako da se nihče ni mogel zanašati »za danes učnem načrtu tako dolgo, dokler se mi pa ni potrebno pripraviti«. Šola ima tudi dvorano s projektorjem za predvajanje diapozitivov in za projiciranje raznih slik. Največjo važnost polagajo nazornemu pouku, ker pravijo, da mladina ne verjame, če se ne prepriča, oziroma če jim predavatelj trditev ne dokaže. Ocenjujejo sproti. Učenec, ki mu ni snov »sedela« to uro se bo moral potruditi do naslednje ure. Opazil sem duh enotnosti med učenci, tako da bi si vsak učenec prej premislil ali pa zapustil šolo, kakor da bi z znanjem zaostajal za drugimi. Vsekakor pa je delo v učilnicah lahko po opisanih metodah, saj je v eni učilnici največ po 21 učencev. Zanimiv je tudi zaključni izpit za vse učence. Izpitne naloge izdelala komisija pri pokrajinski zbornici in razpošlje vsem šolam. Izpitni izdelki so oštevilčeni, tako da izpitna komisija, ki ocenjuje izdelke ne ve koga ocenjuje, vidi samo izdelek. Tako zagotovijo popolno anonimnost. Uspehi učencev, oziroma absolventov so bili v povprečju zelo dobri.

Večina izučenih mladincev ostane pri firmi, precej pa jih gre še najprej v šole, višjo in v srednjo tehnično ali podobno naslednjo stopnjo šole. Možnost

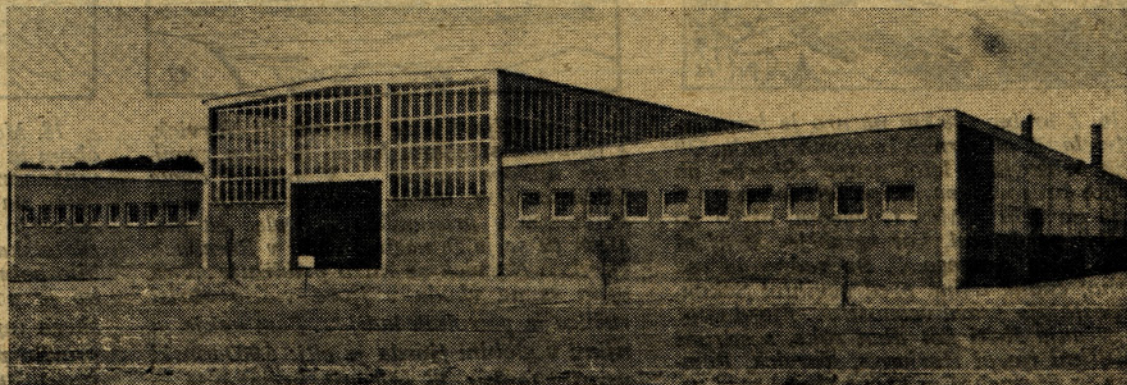
študija naprej ima vsak absolvent šole, še posebno če je v poklicni šoli pokazal dober uspeh.

Omenil sem že, da je način pouka zelo nazoren. Vsak predavatelj si mora za svoje področje prirediti vzorce, diapozitive, tabele in instrumente. V šolske laboratorije pridejo najbolj moderni instrumenti, da jih učenci spoznajo, na drugi strani pa je na voljo tudi muzej starih sredstev dela. Tako naj dobi učenec pregled ne samo najnovjših, ampak naj spozna tudi tiste naprave, ki so bile predhodniki teh vrhunskih naprav.

V programu imajo dosti telesne vzgoje in splošnih predmetov, vendar so ti učni načrti grajeni tako, da so nadgradnja splošne šole. To se mi zdi normalno, ker so šole precej izenačene; pri nas ugotavljamo da niso, saj npr. učenec iz mestnih šol bolje uspeva kot drugi, ki je prišel iz podeželske šole.

Opisal sem v grobem način šolanja pri BAYERJU. Prepričan sem, da bo nekoč tako tudi pri nas, ko ne bomo trošili sil za to, kdo bo financiral strokovne šole, ampak kako bi čimprej dali učencem čimveč znanja. To vprašanje je posebno pereče danes, ko je prav strokovno šolstvo v Sloveniji v precej negotovi situaciji. Na drugi strani pa bi bilo zelo pravilno, da bi se tudi naš kolektiv bolj preusmeril v sistematično vzgojo bodočih kadrov z istovrstnim izkoriščanjem kapacitet šolskih sredstev za osnivanje novih izdelkov. Prvi začetki so z emajlirsko delavnico, potrebno pa bo iti še naprej.

A. B.

Delavnica za učence kovinarske stroke v firmi Bayer Leverkusen

ŠPORT

SAH

14. mesto za EMO

V Fiesi je bilo, 20. po vrsti republiško ekipno prvenstvo. Bilo je od 14. do 16. junija, sodelovalo pa je 19 ekip, med njimi tudi naša sindikalna ekipa. Po pričakovanju se nismo mogli bolje plasirati, saj je bila naša ekipa okrnjena. Igrali smo brez dveh dobrih igralcev kot sta IVANIČ in ZELENVIČ. Vseeno pa smo zmagali v šestih srečanjih ter igrali dvakrat neodločeno in tako zbrali 46 in pol točk, kar tudi ni tako slabo. Spet se je izkazalo, da na teh tekmovanjih ne nastopajo igralci posameznih sindikalnih podružnic, ampak nastopajo samo boljši šahisti zajeti v občinskih sindikalnih svetih. S takšnim načinom pač onemogočijo boljšo uvrstitev ostalim res sindikalnim ekipam. Mi smo ugotovili, da bomo morali tudi v Celju misliti na nekaj podobnega, ker se v nasprotnem primeru ne bomo mogli kosati z drugimi ekipami za boljše mesto. Naš celjski zmagovalc INGRAD ima v svojih vrstah zelo dobre igralce, vendar je zasedel tudi zelo skromno deveto mesto. Našega plasmana ne moremo smatrati za neuspeh,

pa tudi ne za uspeh, saj je to mesto neprimerno za naše znanje, malo pod povprečjem, saj so bili posamezni spodrsaljaji (spregledanje figur, dobljene pozicije) itd., ki so prihajali še o nepravem času, povsem odveč.

V prihodnje bomo z malo več rutine dosegli tudi boljši rezultat. Za našo ekipo so nastopili: PERTINAC 7 točk, ROJEC 7 točk, ŠKOBERNE 6 in pol, AHTIK 8 točk, ter BOGDANOVIČ 7 točk.

Naj se na kraju še zahvalimo članom UO in sindikalni podružnici za odobrena finančna sredstva, ker so nam s tem omogočili nastop na tem prvenstvu in upamo, da nam bodo ti organi še v prihodnje pomagali.

Stane Pertinač

OGLASI

Prodajam novo žensko kolo — rdeče barve. Informacije na tel. št. 453 odnosno v sobi 53/II nadstropje.

Oddam neopremljeno sobo na Hudinji — najraje ženski. Informacije v uredništvu.

Prodajam dobro ohranjen moped TOMOS T 12. — Informacije preko tel. št. 450.

Polavtomatični pralni stroj MARIS RONDO prodajam. Vprašajte na tel. 216.

Prodajam motorno kolo HO-REX 350 ccm³, letnik 1957 — tudi za ček. Motor je v brezhibnem stanju z rezervnimi deli. Informacije v uredništvu.

50-litrski električni lonc za kuhanje perila (skoraj nov) ugodno prodajam. Informacije na telefon 216.

Kadrovske vesti

Novi člani v kolektivu:

KRAŠOVEC Jurij — izdelovalnica odpreskov, JARMŠEK Emil — izdelovalnica odpreskov, PUŠNIK Janko — skladišče got. izdelkov, POTOČNIK Dragi — skladišče got. izdelkov, KOPRIVSEK Silva — Crikvenica, KIKER Milica — Crikvenica, AFNAR Cecilija — Crikvenica. Želimo Vam obilo delovnih uspehov!

Izstopili so:

KOLENC Silvo — upokojen, ZVONAR Anton — sporazumno, KVAS Janez — sporazumno, MILEVIČ Božim — Kruševac — sporazumno, LAMPRET Franc

— neopravičeno, KOŠEC Rudi — sporazumno, LENOVSEK Stanko — sporazumno, ŠUMEC Jakob — upokojen, ŽLAHTE Drago — upokojen, STILIN Jožefa — upokojena, ŠULIGOJ Marija — neopravičeno.

Paročili so se:

HRASTNIK Terezija — KOSTOMAJ, HABIJAN Zofija — DJURIC. Vso srečo!

Emajlreco

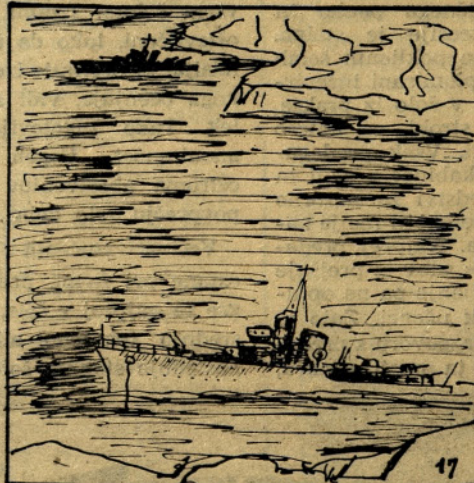
Casnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk dvakrat mesečno v nakladi 4800 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, dr. Franc Zupančič, Emil Ježič, Martin Hostnik, Mirko Onič, Vida Čonkaš in Rado Štorman. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 240. Tisk in klišeji GP »Celjski tisk« Celje

Riše in piše:
STANE VERBIČ

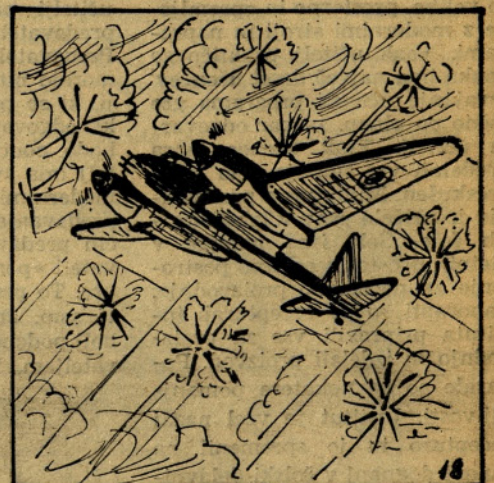
PEKEL V FJORDU...

16. Z brzino 600 km na uro je formacija letela tik ob strmih bregovih fjorda. Ob levih bregovih 6 letal grupe »Shark«, ob desnih bregovih pa grupa »Revolver« s 6 letali na čelu z Max Guedeom, nizko po sredini pa 6 letal, kot »grablje« strnjene eden poleg drugega... Še vedno je vse mirno; čudna tišina pred nevihto! Sekunde postajajo prava večnost!... Fjord Ofot se začinja širiti kot dlan roke, s štirimi manjšimi fjordi Herjangs, Narvick, Remback in Elvegaard, v bočne smeri tega velikega fjorda...

17. V daljavi je že bilo opaziti Narvick, s temnimi strehami hiš in lesenim zvonikom njihove cerkve... V okolici obale skladišča lesa, nekaj malih ribiških ladij in čolnov v pristanišču... Daleč za mestom pa se je že naziral vhod v Romback fjord... Narvick se hitro približuje... za njim se na vhodu v fjord vidijo obrisi rušilca in patrolnih ladij... Tam nekje za njimi v globini fjorda je cilj: 6.000-tonski nemški tanker, ki pričinja pretakanje za Nemce tako dragocenega tovora!

18. Moreče tišine je konec! Nad Narvikom in njegovimi fjordi je vrelo kot nad vulkanom! Z vseh ladij, z več kot 20 položajev na kopnem je z neusmiljeno zagrizenostjo tolkla vsa obstoječa nemška protiletalska artilerija in strojnice. Nebo je bilo polno svetlečih granat in nabojev, nebo je potemnelo od eksplozij protiletalskega topništva. Nemško topništvo je napravilo pravi ognjeni zid pred vstopom v Romback fjord! Mosquitosi so odločno in predrzno z vso brzino prešli v napad...!